

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobce: **Ing. M** **K**, narozený dne
bytem ,
zastoupený advokátem JUDr. Stanislavem Balíkem, PhDr.
sídlem Kolínská 13, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ing. A** **B**, narozený dne
bytem ,
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Urbánkem
sídlem Na Kozáčce 1289/7, 120 00 Praha 2

o ochranu osobnosti

o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu Praha - západ ze dne 18. září 2020, č.j. 5 C 354/2018-124,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně se zrušuje a věc se vrací soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Ve shora označené věci se žalobce domáhá, aby žalovanému byla uložena povinnost přednést na schůzi Poslanecké sněmovny následujícím po právní moci tohoto rozsudku omluvu tohoto znění: „*Omlouvám se panu M* *K* *za slova vyřčená při zasedání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dne* *, že ,rozkrádal Ministerstvo obrany a zabil lidi cez padáky‘. Uvedené výroky o M* *K* *jsou nepravdivé.*“, a do tří dnů od právní moci rozsudku zaslat žalobci písemnou omluvu tohoto znění: „*Já, podepsaný, Ing. A* *B* *, se tímto omlouvám panu M* *K* *, že jsem o jeho osobě sdělil veřejnosti formou svého vystoupení v Poslanecké sněmovně dne* *přenášeného v živém vysílání celoplošné televizní stanice CT 24, že ,rozkrádal Ministerstvo obrany a zabil lidi cez padáky‘. Uvedené výroky o M* *K* *jsou nepravdivé.*“.
2. Podle jeho žalobních tvrzení při jednání schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konaném dne s programovým bodem hlasování o , jež bylo živě vysíláno celoplošným kanálem ČT24 veřejnoprávní televize, žalovaný pronesl na adresu žalobce slova: „*On, který rozkrádal Ministerstvo obrany a zabil lidi cez padáky.*“. Žalovaný tato slova pronesl z řečnické jako a poslanec Poslanecké sněmovny vůči poslanci Poslanecké sněmovny, jakož i osobně jako žalovaný vůči žalobci. Uvedená tvrzení jsou nepravdivá, což muselo být žalovanému známo i z informací, jež mu byly dostupné v rámci výkonu jím zastávaných funkcí a . Z kontextu, v němž žalovaný předmětná tvrzení pronesl, mohl kdokoliv nabyt přesvědčení, že má k dispozici konkrétní informace na podporu jejich pravdivosti. Žalovaný je osobou, o níž veřejnost předpokládá, že informuje poslaneckou sněmovnu a veřejnost pravdivě. Z urážlivého tónu jeho vystoupení je patrné, že jeho cílem bylo hanobení nebo zneuctění žalobce. Jeho výroky se nevztahovaly k projednávanému tématu (žádost vlády o důvěru Poslanecké sněmovny), nýbrž soustředily se na podání osobní charakteristiky žalobce formou osočení ze skutků, které jsou trestné. Kromě toho uvedl na podporu svých nepravdivých tvrzení opakovaně i

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

hodnotící soudy, že žalobce je „zloděj zlodějský“, „symbol korupce“ a vyzýval žalobce, aby mj. přiznal „kde má ty miliardy“. Tyto hodnotové soudy jsou uvedena v rámci skutkového vymezení kontextu, v němž byla pronesena předmětná nepravdivá tvrzení. Předmětné výroky žalovaného naplnily podstatu zákonného omezení podle ust. § 81 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o.z.“), a tím vybočily z obecných mezí ochrany výroků pronesených v rámci svobody projevu. Podle ustálené judikatury již pouze skutečnost, že výroky dotýkající se osobnosti žalobce jsou nepravdivé, zpravidla zakládá neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti odůvodňující požadavek na poskytnutí zadostiučinění. Předmětné výroky rovněž vybočily z rámce licencí, které se vztahují na projevy směřující vůči osobám veřejně známým, resp. účastníkům se politické činnosti. Žalobce jako osoba veřejně známá a politicky činná dlouhodobě akceptuje projevy, které se týkají jeho osoby a které se vyznačují větší mírou veřejné kritiky. Projevuje i větší míru tolerance k negativním postojům či hodnocením. Vychází však z toho, že kritika osoby veřejně známé a politicky působící by se měla opírat o pravdivý základ, neboť pouze pravdivé údaje mohou být základem pro případnou otevřenou diskusi o politických tématech.

3. Popsaný zásah do osobnostní sféry žalobce není podle jeho žalobních tvrzení časově omezen pouze obdobím, po něž je žalobce osobou politicky činnou. Pověst vycházející z nepravdivých tvrzení žalovaného provází žalobce již nyní i při běžných osobních kontaktech, tato tvrzení se šíří i tam, kde se žalobce nepohybuje. Cejch, který byl žalobci žalovaným udělen, se tak žalobce dotýká jak ve sféře veřejné, tak soukromé, pomluva je trvanlivě uchována v obecně přístupném stenozáznamu z předmětné schůze, a pokud by žalobce proti tomuto nepravdivému tvrzení nebrojil a neměl posléze hmatatelný zdroj informace, že tvrzení žalobce jsou nepravdivá, vyvolala by jeho nečinnost v části veřejnosti minimálně zdání, že „kdo mlčí, souhlasí“, v horším případě mylnou domněnku, že žalobce si netroufne věc otevřít, poněvadž žalovaný má dostatek důkazů, aby svoje tvrzení prokázal. Žalobci v důsledku jednání žalovaného vznikla újma spočívající v tom, že žalovaný použitím předmětných výroků z pozice [redacted] uvedl žalobce v očích veřejnosti do postavení člověka, který se v rámci výkonu funkce [redacted] (v letech 1993 až 1998) dopustil trestných činů (rozkrádání Ministerstva obrany a zabíjení lidí „cez padáky“), které zůstaly nepotrestány. Způsobilst předmětných výroků zneuctit žalobce v očích veřejnosti vyplývá i z toho, že vyvolaly bezprostřední ohlas a nevoli mezi přítomnými poslanci. Například poslanec M [redacted] V [redacted] vystoupil s faktickou poznámkou: „*Pane [redacted], myslím, že - a budu se snažit hovořit velmi klidně - je úplně jedno, jestli jste [redacted] nebo pouhý poslanec, ale považoval bych za zcela standardní to, že byste se měl tady chovat přiměřeně, neměl poslancům tykat a podobně. Máme, nebo měli bychom mít nějaké základy politické kultury. A vy je tady porušujete od a do zet, což jste teď předvedl při svém posledním vystoupení.*“ [redacted] Poslanecké sněmovny V [redacted] P [redacted] uvedl, že „*při takovém vystoupení, které tady proběhlo, bych očekával nějaké pořádkové opatření*“. Intenzita zásahu do osobnostní sféry žalobce je zesilována i faktem, že předmětné výroky byly žalovaným veřejně šířeny, neboť je přednesl na schůzi poslanecké sněmovny, jejíž průběh byl přenášen přímým přenosem celoplošného kanálu CT 24 a současně v podobě stenozánamu z jednání zveřejněn na internetových stránkách PS. Zásah do osobnostní sféry žalobce tak přesáhl přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou podle názoru žalobce již v demokratické společnosti nelze tolerovat.
4. Žalobce vyzval žalovaného prostřednictvím svého právního zástupce jako [redacted], poslance Poslanecké sněmovny a osobně žalovaného, aby na schůzi Poslanecké sněmovny následující po doručení dopisu přednesl omluvu tohoto znění: „*Omluvám se panu poslanci M [redacted] K [redacted] za slova, vyřčená při zasedání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dne [redacted], že ,rozkrádal Ministerstvo obrany a zabil lidi ces padáky'. Napříště se těchto nepravdivých tvrzení zdržím.*“ Žalobce současně požadoval, aby omluva tohoto znění byla v písemné podobě formou dopisu zaslána buď jemu, nebo jeho právnímu zástupci do tří dnů od skončení shora uvedené schůze Poslanecké sněmovny. Žalovaný prostřednictvím medií oznámil, že se omlouvat nebude a prostřednictvím svého právního zástupce žádost o omluvu odmítl.

5. K prokázání svých žalobních tvrzení žalobce navrhl provedení důkazů: a) stenozáznamem z jednání [REDACTED] schůze Poslanecké sněmovny, [REDACTED] volební období, dne [REDACTED], bod 1. Žádost vlády České republiky o [REDACTED], vystoupení žalovaného v části jednání od [REDACTED] h do [REDACTED]; b) dopisem právního zástupce žalobce žalovanému ze dne 20. 7. 2018, c) odpovědí právního zástupce žalovaného ze dne 27. 8. 2018; a d) článkem K [REDACTED] V [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] “? ze dne 9. 8. 2018.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě především uvedl, že žalobce v žalobě opakovaně zdůrazňuje, že žalovaný výroky pronesl jako [REDACTED], proto je nutné se předně zabývat otázkou pasivní legitimace žalovaného v tomto sporu. Podle čl. 67 Ústavy ČR je vláda vrcholným orgánem výkonné moci. Podle čl. 68 Ústavy předstoupí vláda do třiceti dnů po svém jmenování před Poslaneckou sněmovnu a požádá ji o vyslovení důvěry. Podle čl. 77 Ústavy předseda vlády vystupuje jejím jménem. Žalovaný na jednání [REDACTED] schůze předstoupil před Poslaneckou sněmovnu PČR jménem [REDACTED]. Po úvodním slovu prezidenta ČR a [REDACTED] [REDACTED], probíhala rozprava k návrhu na vyslovení důvěry vládě. V jejím rámci vystoupil opakovaně žalobce, který vznášel své argumenty, proč takové vládě důvěru vyslovit nelze. Na to bylo reagováno i žalovaným, a to mj. výroky, které jsou předmětem sporu. V situaci, kdy žalobce v žalobě zdůrazňuje, že žalovaný měl proneset výroky jako [REDACTED], je otázkou, zda je za takového stavu žalovaný ve sporu pasivně legitimován.
7. V dalším žalovaný uvedl, že pokud by soud předmětné výroky posoudil tak, že za ně žalovaný odpovídá, je nutné při střetu práva žalobce na ochranu osobnosti s právem žalovaného na svobodu projevu odkázat na ustálenou judikaturu, která obecně poskytuje silnou ochranu výrokům, které zaznívají v politické debatě, a to i takové, která zazní mimo Poslaneckou sněmovnu. O to víc pak musí být chráněn projev učiněný v Poslanecké sněmovně. Z judikatury vztahující se k osobám veřejně činným vyplývá, že měřítko posouzení skutkových tvrzení a hodnotících soudů jsou v případě politiků a ostatních veřejně činných osob mnohem měkčí ve prospěch původců těchto výroků (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1174/2007 či nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 146/04). Ústavní soud v nálezu ze dne 3. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 2051/14 konstatoval: *„Právě v kontextu debaty o věcech veřejných, resp. politických, poskytuje Ústavní soud i Evropský soud pro lidská práva názorům zaznívajícím v takových debatách velmi silnou ochranu. Svoboda projevu totiž představuje jeden ze základních pilířů demokratické společnosti, jednu ze základních podmínek jejího pokroku a rozvoje každého jednotlivce, přičemž se vztahuje nejen na ‚informace‘ a ‚myšlenky‘, které jsou přijímané příznivě či jsou považovány za neškodné či bezvýznamné, ale i na ty, které zraňují, šokují nebo znepokojují.“* K obdobnému dospěl i Evropský soud pro lidská práva (dále též jako „ESLP“), který například v rozsudku Castells proti Španělsku konstatoval, že *„svoboda projevu zakotvená v odst. 1 či 10 představuje jeden ze základních pilířů demokratické společnosti a jednu ze základních podmínek pro její vývoj. Podle odst 2 se vztahuje nejen na ‚informace‘ nebo ‚myšlenky‘, které jsou přijímány příznivě nebo považovány za neútočné nebo lhostejné, ale také na ty, které urážejí, šokují nebo znepokojují. Takové jsou požadavky plurality, tolerance a snášenlivosti, bez nichž není demokratické společnosti. I když je svoboda projevu důležitá pro každého, je tomu tak zejména pro voleného zástupce lidu. On zastupuje své voličstvo, upozorňuje na jejich starosti a hájí jejich zájmy.“* Tyto závěry ESLP zopakoval i v rozhodnutí Jerusalem proti Rakousku. V něm dále uvedl, že *„v demokracii jsou parlament či obdobné orgány základními místy politické debaty, a proto pro zásahy do svobody projevu tam vykonávané musí existovat velmi závažné důvody“*. V rozhodnutí Ceylan proti Turecku ESLP dále připomněl, že *„je zde málo prostoru podle čl. 10 odst. 2 Úmluvy pro omezení politického projevu nebo debaty o věcech veřejného zájmu“*. V rozhodnutí ve věci Incal proti Turecku ESLP konstatoval, že *„Svoboda projevu je cenná pro všechny, a obzvláště pak pro politické strany a její aktivní členy.“* V nálezu sp. zn. I. ÚS 367/03 Ústavní soud uvedl: *„Lze obecně konstatovat, že osoby veřejně činné, tedy politici, veřejní činitelé, mediální hvězdy aj. musí akceptovat větší míru veřejné kritiky než jiní občané. Na tomto principu je postavena i judikatura Evropského soudu pro lidská práva [podrobně např. ve věci Lingens proti Rakousku (1986)], stejně jako judikatura Nejvyššího soudu USA, srov. např. New York Times Co. v. Sullivan 376 U.S. 254 (1964) a Gertz v. Robert Welch, Inc. 418 U.S. 323 (1974)] Důvod tohoto principu je dvojitý. Jednak se jím podporuje veřejná diskuse o veřejných věcech a svobodné*

utváření názorů. Co největší bohatost diskuse o věcech veřejných by měla být státní mocí regulována jen v míře nezbytně nutné (srov. čl. 17 odst. 4 Listiny). Současně tím stát akceptuje, že jeho mocenský zásah do svobody projevu za účelem obrany dobrého jména jiných občanů by měl přijít subsidiárně, tedy pouze tehdy, pokud nelze napravit škodu jinak. Škodu lze napravit jinak než zásahem státu, například užitím přípustných možností k oponování kontroverzním a zavádějícím názorům. Tak lze často minimalizovat škodlivý následek sporných výroků mnohem efektivněji než cestou soudního řízení. Pro osoby činné v oblasti veřejného života, ať již jde o politiky nebo o osobnosti veřejně známé, obecně platí, že disponují mnohem snadnějším přístupem k médiím, a mají tak mnohem snadnější možnost vyvrátit to, co ony samy považují za smyšlenky. Soudní ochrana dobrého jména takovýchto veřejně činných osob je i proto realizována v míře menší než ochrana dobrého jména kdekoli jiného, který má mnohem menší spektrum možností vstoupit do veřejné diskuse než osoba veřejně činná.“ (obdobně i nález sp.zn. IV. ÚS 1511/13 ze dne 20.5. 2014).

8. Žalovaný dále upozornil, že výroky žalovaného bezprostředně navazovaly na emotivní projev žalobce, v němž mj. uvedl: „Pane [redacted], promiňte, takhle se nechová chlap. Chlap se baví s lidmi, kteří mají jiný názor. Vy utíkáte před lidmi, kteří mají jiný názor, křivě přísaháte na zdraví svých dětí, podvádíte, kňouráte, fňukáte. Pane [redacted], děláte všechno, co normální chlap nedělá. Bojíte se lidí s jinými názory, kňouráte, fňukáte, křivě přísaháte na zdraví svých dětí, podvádíte a kňučíte. Česká republika si zaslouží [redacted], který s sebou nese název chlap. To vy nejste a to je také jeden z důvodů, proč vám nelze [redacted].“ Tomuto projevu žalobce předcházela jeho výzva adresovaná žalovanému, aby vyšel mezi demonstranty, kteří v rozporu se zákonem (podle § 1 odst. 4 zákona č. 84/1990 Sb. jsou zakázána shromáždění v blízkosti budov Parlamentu ČR, a to v místech vymezených v příloze tohoto zákona) demonstrovali před budovou Parlamentu. Přestože žalovaný měl snahu s demonstranty jednat a vyšel před sněmovnu, musel se následně stáhnout zpět, když jej demonstranti nenechali promluvit, dokonce na něho bylo hozeno několik plastových lahví. To nebránilo žalobci označit žalovaného za „zbabělce“ a použít i další výroky, které se žalovaného velmi dotkly. Proto byl i jeho projev plný emocí. Jeho smyslem však nebylo sdělit nová fakta, ale upozornit na kauzy, které jsou s žalobcem dlouhodobě spojovány. Takto byl projev žalovaného vnímán i přítomnými poslanci, jakož i veřejností, které jsou tyto slovní výměny mezi žalobcem a žalovaným známy. Server [redacted].cz například k tomuto uvedl: „Je pravdou, že v poslanecké sněmovně se v rámci rozpravy řečníci pouštějí i do osobních výpadů vůči svému protivníkovi. V tomto volebním období (pozn. míněno období 2013- 2017) jsou nejčastější exponované takové souboje mezi [redacted] B [redacted] a M [redacted] K [redacted]. Nejsou jediní, jejich vzájemná střetnutí jsou ovšem nejvýraznější. Např. [redacted] označil K [redacted] B [redacted] za lháře a zloděje. Doslova uvedl: „...že jste schopni akceptovat, že váš šéf je zloděj a lhář! Že opravdu takhle pořád lže. Prosim, podívejte se do stěny. Podívejte se, co ten lhář a zloděj vám tady říkal 7. 7. a co vám tady říkal 10. 7. A pak mu dál říkáte šéfe.‘ B [redacted] při interpelacích 9. února 2015 pak veřejně osočil K [redacted] z toho, že je „lhář, tunelář, zloděj a symbol korupce“. Doslova uvedl: „Víte, co je největší tragédie naší země 25 let po revoluci? Že tenhle lhář, tenhle tunelář, tenhle zloděj, který tady nakradl miliardy, symbol korupce, K [redacted], tady je to napsané, dvacet let zlodějím! Necht' si to každý přečte! Necht' nám řekne jeho střet s H [redacted], jak dělal [redacted], kšefty s Ministerstvem obrany! (...) Tak tenhle člověk mi tady něco káže! To je neuvěřitelné! Taková drzost!!! Já kdybych měl za sebou to, co on, tak lezu kanály...“.“ Je tedy zřejmé, projevy žalobce a žalovaného na [redacted] schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR konané dne [redacted], v jejímž rámci zazněly i žalované výroky, se nevymykaly jejich vzájemným slovním výpadům. Žalobce běžně označuje žalovaného za zloděje a podvodníka. Obdobné výrazové prostředky užívá i žalovaný vůči žalobci, když jimi poukazuje na kontroverzní působení žalobce na Ministerstvu obrany ČR, na jeho vazby na R [redacted] H [redacted] a další žalobcovy kauzy, které byly mj. sepsány v publikaci „[redacted]“, kterou vydal [redacted]. Byť se v případě slovních výměn mezi žalobcem a žalovaným jedná podle serveru [redacted].cz o střetnutí nejvýraznější, nejsou jediná. I u jiných politiků lze narazit na velmi ostré slovní výměny, zejména v případech, kdy k nim dochází v Poslanecké sněmovně, kterou je nutné považovat za ústavním pořádkem chráněné fórum. Ve vztahu k ostrým výměnám politiků lze odkázat i na zprávu Výboru pro právní záležitosti a vnitřní trh Evropského parlamentu, který projednával urážlivé formulace užitě poslancem V [redacted] vůči J [redacted] H [redacted], a který konstatoval „že v poslední době se tón politické debaty změnil. Používaný jazyk se stal hrubším a útočnějším,

slušné formulace projevu ustoupily silným slovům ... i média ovlivnila politiky, aby používali ostřejší, přímější a útočnější jazyk, nežli dříve. Je možné, že tento trend je politováníhodný, ale v tomto bodě se jedná o aspekt politické reality a jako takový musí být tedy akceptován.“ (cit. z disertační práce Mgr. Evy Částkové „Právní garance nezávislého výkonu mandátu člena parlamentu“, str. 94.)

9. Žalovaný je přesvědčen, že pro užití uvedených zkratk, kterými chtěl poukázat na aféry žalobce vztahující se k jeho angažmá na Ministerstvu obrany ČR, existuje reálný základ. Jen o málo politikách v České republice byla vydána publikace, v níž jsou shrnuty jeho kauzy. Publikace „[redacted]“ na více jak sto stranách textu shrnuje působení žalobce ve veřejném životě a s tímto působením spojené, veřejně známé, kauzy. Hned první kapitola je spojena s asi nejznámější kauzou, která se s žalobcem táhne již z devadesátých let minulého století. Jedná se o dodávku padáků VTP-100, na jednom z nichž se zabil voják R [redacted] P [redacted]. Po této tragické události armáda pozastavila užívání těchto padáků a všech 730 kusů padákových souprav VTP-100 skončilo v armádních skladech. Tato zakázka byla předmětem veřejné kritiky jak ze strany představitelů armády, tak i odborné veřejnosti. Například generál J [redacted] Š [redacted], bývalý [redacted], se v roce 2005 vyjádřil takto: „*Od počátku se jednalo o zbabraný kontrakt, kdy obchodníci ministerstva obrany ignorovali výhrady armádních odborníků. Vyvrcholilo to tím, že mnohé z dodaných padáků se při zkušebních seskocích trhaly vejpůl.*“ [redacted] J [redacted] Š [redacted] se měl vyjádřit i tak, že tehdejší [redacted] V [redacted] V [redacted] či [redacted] J [redacted] Š [redacted] „*byli pod vlivem lidí, kteří padáky od společnosti Anex Cirus do armády bez ohledu na životy lidí prosadili.*“ [redacted] M [redacted] K [redacted] se v roce 2003 v Poslanecké sněmovně vyjádřil takto: „*Jak jistě víte, v minulosti se objevily problémy s padáky. Část těchto padáků je dosud ve skladech a pravděpodobně nebudou nikdy použity, pokud je všechny neopravíme. Armádu ČR k tomu vedla snaha zabezpečit život jejich vojáků a používat osvědčené padáky, které tyto firmy vyrábějí.*“ Žalobce zastával v té době post [redacted] a jeho náplní bylo i řízení armádních zakázek. Přestože pod smlouvou na dodávku padáků není podepsán, nese za ně přinejmenším politickou odpovědnost. Žalobce měl navíc v dopise adresovaném tehdejšímu náčelníku generálního štábu předmětné padáky doporučovat. Je tak s touto zakázkou a s úmrtím parašutisty dáván do souvislosti sdělovacími prostředky a zejména politiky. Na webové stránce [www.\[redacted\].cz](http://www.[redacted].cz), na které se žalobce veřejně vyjadřuje ke svým kauzám, se mj. uvádí: „*Neexistuje snad nikdo, kdo by o tom neslyšel. V internetových diskusích, ale dokonce i v promluvách politiků se stále znovu objevují výkřiky typu ‚Má krev na ruce‘, odkazující k tragickému úmrtí tří vojáků, o němž je značná část veřejnosti nezvratně přesvědčena, že je za ni M [redacted] K [redacted] přímo odpovědný. Určitě jste to už také slyšeli.*“ I žalobce tak potvrzuje, že se jedná o kauzu, o níž museli slyšet v podstatě všichni.
10. Žalovaný akcentoval, že se v případě výroku žalovaného nejedná o nová fakta, se kterými by seznamoval veřejnost. Žalovaný pouze v určité zkratce, kdy zejména v politické diskusi je takové vyjadřování běžné, zmínil kauzy, s nimiž je žalobce ve veřejném prostoru spojován. Ostatně žalovaný nebyl sám, kdo se v Poslanecké sněmovně PČR tímto způsobem o žalobci vyjadřoval. Tak například poslanec D [redacted] R [redacted] se dne 9. 3. 2010 vyjádřil následovně: „*Ale stačí být kamarádem pana K [redacted] a podporovat ho, jak to dělá katolická církev, a pak najednou je rovnost. Víte, mně ta vaše rovnost připomíná tu rovnost těch chudáků, co skákali s tím vaším padákem. Jednomu se bobužel neotevřel a dopadl příliš rychle a příliš tvrdě, zatímco druhý klesal pomalu. To je rovnost v podání M [redacted] K [redacted].*“ Poslanec D [redacted] R [redacted] se dále dne 26. 4. 2011 vyjádřil takto: „*Dámy a pánové, pan ministr K [redacted] se tady pasoval do role bojovníka proti premiérům, kteří chtěli zbohatnout. Jemu osobně už se to podařilo. Já doufám, že na tom neměly podíl ty padáky, které se zapomínaly nebo neuměly otevírat a podobné aféry. Čili dříve, než začne ukazovat prstem a vytahovat kostlivce ze skříní, tak by se měl podívat na ty své rakve a své kostlivce, kterých má za těch dvacet let politiky požehnaně.*“ Dne 18. 7. 2012 poslanec K [redacted] uvedl: „*Za sebe musím prohlásit, že je to nejen pochopitelný, ale zcela legitimní způsob jednání. Stejným způsobem by s trochou tolerance snad šlo uchopit nestandardní, i když neomluvitelné chování pana [redacted] K [redacted]. Nemám na mysli pouze zapojení firmy jeho přítele H [redacted] v kauze [redacted]. Jde o celou řadu nefunkčních padáků, například nevyhnutnou modernizační tanků T-72, zakázku na štábní informační systém, sanaci údajných ekologických škod na Hodonínsku, odbahnění rybníků*

ministra S [redacted] a v neposlední řadě i opětovně prošetřované souvislosti povolení internetového sázení. A tak bych mohl pokračovat. “Dne 24. 10. 2012 se [redacted] L [redacted] Z [redacted] vyjádřil následovně: „[redacted] K [redacted] je opravdu nebezpečný pracovník. Vzpomínám si na tu historii, kdy začínal v minulosti na Ministerstvu obrany, které v době, kdy tam byl [redacted], nakupovalo ony padáky, které se neotevíraly těm, kteří padali, což mělo nepříjemné důsledky pro ty, kteří těmi padáky padali dolů.“ Dne 26. 5. 2015 T [redacted] O [redacted] ve sněmovně pronesl: „Stačí si vzpomenout na fakt, že to byl pan K [redacted], kdo si prosadil povinnost Ministerstva obrany nenakupovat přímo, ale přes prostředníka, tedy přes kamaráda pana K [redacted] pana H [redacted]. Machinace na ministerstvu, jebož finance řídil pan K [redacted], vyvrcholily smrtí několika nevinných parašutistů. Netvrdím, že pan K [redacted] rozkrádal státní kasu pro sebe, ale vím, že peníze z předražených a zbytečných zakázek putovaly, když ne přímo do stranické kasy, tak straníkům. Tak tomu ostatně bylo i v případě oné vražedné zakázky na padáky, kterou dostala firma pana A [redacted], člena KDU-ČSL, tedy tehdejšího spolustraníka pana K [redacted]. A mohl bych tu pokračovat dalšími kauzami ...“ Poslanec J [redacted] F [redacted] dne 29. 6. 2016 ve sněmovně ukázal publikaci „[redacted]“; aby následně konstatoval: „Já tu knihu nosím stále s sebou. Mám ji v tašce a sem tam si ji znovu přečtu. Zalistuji ... Za vámi zůstalo to, co je v této knize. A to si může každý přečíst. Já bych to jenom pro oživení zopakoval, co za vámi zůstalo, pane kolego. Padáky a mrtvolky! A mrtvolky! Modernizace tanku T40-T72, ne T47. Ten byl předtím. Štábní informační systém, prodej 10 letounů MIG, prodej stovky tanků do Alžírsko, prodej kasáren na náměstí Republiky. Na to si přeče všichni pamatujeme! Kauzy Diag Human a další a další a další. Ta kniha je dlouhá.“ A dne 29. 11. 2016 poslanec J [redacted] F [redacted] uvedl „Na co jste brdý vy, pane K [redacted], prostřednictvím paní předsedající? Co po vás zůstalo? Pracoval jste vy někdy v nějaké firmě? Pracoval jste vůbec někdy mimo politiku? A jste brdý na to, co po vás zůstalo? Ty padáky, mrtvolky, časy, pandury, na to jste brdý?“ Dále lze připomenout například billboardovou kampaň [redacted] strany před volbami v roce 2006 nebo volební kampaň [redacted] strany, která na svém volebním autobusu zobrazila některé politiky, mimo jiné [redacted]. Kauzu „padáky“ dávali se žalobcem do souvislosti nejen politici, ale i sdělovací prostředky.

11. Stejně jako kauza „padáky“, jsou všeobecně známé i další kontroverzní zakázky na ministerstvu obrany, se kterými je spojován žalobce. A to nejen v souvislosti s jeho působením na tomto resortu v 90. letech minulého století, kdy se podílel na zavedení systému nakupování pro armádu ČR přes prostředníky, ale i svými vazbami na R [redacted] H [redacted], v té době ovládajícího společnosti [redacted] a [redacted], které byly těmito prostředníky. Žalovaný poukázal na výsledky analýzy, kterou si měl podle sdělovacích prostředků nechat v roce 2010 vypracovat tehdejší [redacted] A [redacted] V [redacted] a z níž vyplynulo, že česká armáda v předchozí dekádě (míněno od data pořízení analýzy) vyplatila společnosti R [redacted] H [redacted] a společností s ní spojeným na zbrojních zakázkách přes 10 miliard korun, kdy až na výjimky byly zakázky těmito společností zadávány bez výběrového řízení. Tato praxe zavedená za působení žalobce na ministerstvu obrany pokračovala i po té, kdy žalobce z tohoto resortu odešel. Největších příjmů ze zbrojních zakázek dosáhly společnosti žalobcova přítele v době, kdy na ministerstvu obrany působila žalobcova stranická kolegyně V [redacted] P [redacted] a její [redacted] M [redacted] B [redacted]. Většina zbrojních zakázek z doby působení žalobce na ministerstvu obrany byla podrobena značné kritice. Vedle aféry s padáky se jedná například o modernizaci tanků T-72, štábní informační systém, prodej deseti letounů MiG-29, prodej stovky tanků T-72 do Alžírsko, prodej kasáren na náměstí Republiky atd. Žalovaný poukázal i na články shora zmiňovanou publikaci [redacted], v níž se například uvádí (str. 26 a násl.): „Žádnou právní odpovědnost za rozhodování o armádních zakázkách nanese [redacted] M [redacted] K [redacted]. Není totiž vnitroresortní normou určen za jejich ‚zadavatele‘. Přesto z pozice [redacted] a [redacted] rozhoduje či spolurozhoduje o tom, co, kdy, od koho a za kolik jeho resort obrany nakoupí. Zároveň má jako [redacted] k dispozici veškeré informace o průběhu jednotlivých tendrů ... Popsaná kumulace pravomoci, kterou má v České republice [redacted], je v členských státech NATO nemyslitelná.“ Dále se zde uvádí: „K [redacted] ale nestál vždy jen v pozadí. Proslavil se i svou otevřenou podporou zájmů soukromých zbrojních firem [redacted] a [redacted]. Ihned po svém nástupu do funkce zrušil ministerskou organizaci [redacted], která za resort nakupovala novou techniku a odprodávala starou. Rolí [redacted] převzala z velké části společnost [redacted], kterou ovládal K [redacted] známý R [redacted] H [redacted].“

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

Právě v žalobcově přímé neodpovědnosti za konkrétní zakázky spatřuje [redacted] důvod, proč žalobce nebyl policií nikdy obviněn v souvislosti se všemi podezřeními ohledně armádních zakázek, kterých se na konci 90. let vyrojilo velké množství. Publikace [redacted] zmiňuje i to, že v tisku z té doby (míněna 90. léta minulého století) byli tehdejší ministři obrany a také jejich, stále stejný, [redacted] (tj. žalobce) opakovaně obviňováni z korupce, neprůhledného hospodaření či porušování zákonů, a to v souvislosti nejen s kauzami v publikaci zmíněnými. Pochybnosti o čistotě zbrojních zakázek a žalobcově účasti na nich vyvolává i žalobcovo jednání, kdy na jedné straně útočil na tehdejšího [redacted] A [redacted] V [redacted], který se snažil odstříhnout od zbrojních zakázek prostředníky (např. [redacted]), zatímco na straně druhé se postavil za obviněného M [redacted] B [redacted] a zejména zcela nestandardním způsobem za tehdejší [redacted] P [redacted], za jejichž působení na ministerstvu obrany dosahovaly tržby [redacted] ze zbrojních zakázek historických čísel. Tehdejší [redacted] V [redacted] P [redacted] byla obviněna v souvislosti se zbrojní zakázkou na dodání letounů CASA, kterou zajišťovala společnost R [redacted] H [redacted]. Žalobce nejenže její trestní stíhání označil za „bezprecedentní policejní útok na demokratické rozhodovací mechanismy státu“ a „náběh na policejní stát“, ale přímo ovlivňoval orgány činné v trestním řízení. Nejprve měl vést telefonický rozhovor s vyšetřovatelem kauzy letounů CASA p. M [redacted], kterému měl sdělit, že u policie skončil. Dále měl vést telefonický hovor s tehdejším [redacted] L [redacted], kterému měl na adresu lidí, kteří kauzu CASA prošetřují, uvést, že „budou odstíbáni všichni a nebude to trvat dlouho“. Přestože žalobce obsah těchto hovorů popíral, působilo jeho vysvětlení nevěrohodně. Navíc je znám podobnými emotivními telefonáty již z minulosti, například když volal tehdejšímu poslanci S [redacted], kterého v telefonátu urážel a vyhrožoval mu, že „mu rozsbije hubu“. Je nutné poukázat i na to, že pro rozhodnutí osob podepisujících za ministerstvo obrany smlouvu na dodávku letounů CASA se společností [redacted] bylo klíčové právě stanovisko žalobce coby tehdejšího [redacted]. Ten v něm uvedl „Neshledal jsem však na smluvní dokumentaci nic, co by zakládalo důvod k domněnce, že se jedná o operaci pro AČR nevyhnutnou.“ Pochybnosti o čistotě žalobcových aktivit ve vztahu ke zbrojním zakázkám vyvolává i jeho aféra s bytem, který původně vlastnil R [redacted] H [redacted], aby jej následně bezúplatně získala žalobcova manželka. K této aféře bylo například v článku „Policie odložila K [redacted] případ“ zveřejněném dne [redacted] na [www.\[redacted\].cz](http://www.[redacted].cz) uvedeno: „M [redacted] K [redacted] roky odmítal zveřejnit, za jakých okolností se do bytu v roce 2000 spolu se svou rodinou nastěhoval. Jisté bylo až donedávna jen to, že byt je podle katastru nemovitostí a kupní smlouvy napsaný na K [redacted] švagra, dnes už mrtvého podnikatele L [redacted] K [redacted]. Letos v únoru, poté, co K [redacted] musel kvůli vládní krizi začít vysvětlovat původ svého jmění, manželka šéfa lidovců uvedla, že byt vlastní ona, a to díky operaci s rodinnou směnkou. Na začátku příběhu s bytem ale stál zbrojař H [redacted], který byt ve [redacted] původně koupil. Následně jej prodal K [redacted] švagrovi, který podle veřejně dostupných listin složil 6,5 milionů korun za byt v červnu 1999. Jen o den dříve přitom vystavil své sestře, K [redacted] ženě, směnku na stejnou částku, tedy 6,5 milionů korun. Poté, co K [redacted] zemřel, se majitelkou apartmánu oficiálně stala K [redacted] manželka. Byt získala od vdovy po bratrovi do třetice za stejnou sumu - 6,5 miliónu. K [redacted] za byt neplatila, obě ženy operaci vyřešily započetím směnky z roku 1999. Zapojení R [redacted] H [redacted] do operace s bytem znovu vrátilo do hry otázku, zda švagr K [redacted] nevystupoval jako majitel bytu jen „naoko“ a ve skutečnosti nemovitost od počátku nepatřila K [redacted], kteří ji financovali z neznámých peněz.“

12. K prokázání svých tvrzení žalovaný navrhl provedení důkazů 1) stenoprotokoly z jednání [redacted] schůze Poslanecké sněmovny, z [redacted]; 2) hodnocením výroku poslance P [redacted] K [redacted] na serveru [redacted].cz; 3) článkem „K [redacted] se omlouvat nebudu, radši s ním půjdu do soudního sporu, říká B [redacted]“ zveřejněném [redacted] na serveru [redacted].cz, včetně audiovizuálního záznamu obsahujícího rozhovor s žalovaným; 4) publikací „[redacted]“ vydanou [redacted]; 5) stenoprotokolem z jednání [redacted] schůze Poslanecké sněmovny (dále jen „PS“) (období 2002-2006) ze [redacted]; 6) články a sděleními zveřejněnými na [www.\[redacted\].cz](http://www.[redacted].cz); 7) stenoprotokolem z jednání [redacted] schůze PS (období 2006-2010) z [redacted]; 8) stenoprotokolem z jednání [redacted] schůze PS (období 2010-2013) z [redacted]; 9) stenoprotokolem z jednání [redacted] schůze PS (období 2010-2013) z [redacted]; 10) stenoprotokolem z jednání [redacted] schůze PS (období 2010-2013) z [redacted]; 11) stenoprotokolem

z jednání ■. schůze PS (období 2013-2017) z ■; 12) stenoprotokolem z jednání ■. schůze PS (období 2013-2017) z ■; 13) stenoprotokolem z jednání ■. schůze PS (období 2013-2017) z ■; 14) kopií reklamního sdělení Balbínovy poetické strany; 15) kopií grafiky zobrazené na volebním autobusu Pirátské strany; 16) článkem „Armáda nechala zlikvidovat K ■ padáky“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 17) článkem „Smrtící padák skončil“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 18) článkem „Padák armádního dodavatele způsobil smrt parašutisty“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 19) článkem „Padáky vhodné jen k povlečení postelí“ zveřejněným v ■ na www. ■.com (původně v ■); 20) článkem „L ■ ruší strategickou zakázku na padáky“ zveřejněným ■ v ■; 21) článkem „Hráč. Končí příběh vrchního politického стратега M ■ K?“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 22) článkem „K ■ pasáček H ■ převedl české majetky a odstěhoval se do Švýcar“ zveřejněným ■ na www. ■.com; 23) článkem „M ■ K ■“ zveřejněným na <https:// ■.cz>; 24) článkem „Politický životopis M ■ K ■“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 25) článkem „Jak zrušit lex K ■“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 26) článkem „Armáda vyplatila firmě K ■ přitele deset miliard“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 27) článkem „TOP 09: S ■ je kapota. K ■ motor a kola“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 28) článkem „K ■: Konec legendy“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 29) článkem „Vytáhli skandál na V ■. Kdo je K ■ finanční rozvědka?“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 30) článkem „K ■ policejní hra“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 31) článkem „Kdo zavolá M ■ K ■ a řekne mu, že končí?“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 32) článkem „Kdo vydělal na kauze P ■? ■ z impéria H ■“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 33) článkem „Je to náběh na policejní stát, sepsul K ■ žádost o vydání P ■“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 34) článkem „L ■: K ■ lže, jeho SMS M ■ existuje“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 35) článkem „ ■ L ■: K ■ mi volal třikrát kvůli kauze CASA“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 36) článkem „S ■: K ■ mě do telefonu vulgárně urážel. ■: Je to blábol“ zveřejněným ■ na serveru ■.cz včetně audiovizuálního záznamu s projevem poslance S ■; 37) článkem „Policie odložila K ■ případ“ zveřejněným ■ na www. ■.cz; 39) audiovizuálním záznamem pořadu Reportéři ČT, Kauza španělských letadel Casa, odvysílaným ■ na ČT (necht'je soudem vyžádán).

13. Soud I. stupně napadeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost přednést na schůzi Poslanecké sněmovny následující po právní moci tohoto rozsudku omluvu tohoto znění: „Omlouvám se panu M ■ K ■ za slova vyřčená při zasedání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dne ■, že rozkrádal Ministerstvo obrany a zabil lidi cez padáky“ (výrok I.) a do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaslat žalobci písemnou omluvu tohoto znění: „Já podepsaný Ing. A ■ B ■ se tímto omlouvám panu M ■ K ■, že jsem o jeho osobě sdělil veřejnosti formou svého vystoupení v Poslanecké sněmovně dne ■ přenášeného v živém vysílání celoplošné televizní stanice ČT24, že rozkrádal Ministerstvo obrany a zabil lidi cez padáky“ (výrok II.). Návrh žalobce, aby žalovaný dále konstatoval, že výroky o M ■ K ■ jsou nepravdivé, zamítl (výrok III.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).

14. Podle odůvodnění tohoto rozsudku byly provedeným dokazováním zjištěny tyto významné skutečnosti:

a) Ze záznamu z jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne ■ bylo zjištěno, že žalovaný mj. na adresu žalobce uvedl: „Tenhle zloděj zlodějský (otáčí se na poslance K ■ a ukazuje na něj) mi nebude nic vyčítat. Mě estébáci terorizovali za to, že jsem nekupoval ze Sýrie fosfáty. A proč? (zvýšeným hlasem) protože jeho kámoš, jeho rodina, H ■ tam prodával tanky! Osobní přítel rodiny Asada! (potlesk poslanců ANO). A jeho, on, který rozkrádal Ministersvo obrany a zabil lidi cez padáky, tak když paní ■ bývalá S ■ mluví o tubých pavučinách tak, ta jeho firma ještě tam stále dělá ty kšefty. Koho zastupuje? Ten švédský prototyp radaru? Nebo tu Augustu? Tak necht' přizná pan K ■, kde má ty firmy, kde má ty miliardy. On mi nebude tuná vykládat o STB! Já jsem třikrát vybral soud! Tak

chodte to říct tým demonstrantům (potlesk poslanců ANO). *A já? My jsme měli v rodině tři emigračky! A můj táta nemohl profesně postupovat kvůli tomu, že bratr moji mámy odjel 21. srpna 1968, když nás obsadili Rusáci. Tak ty mi nebudeš tady vykládat o estébácích!* (poslanec B. [redacted] vykřikuje ze svého místa: *Dodržujte jednací řád! Zákon platí pro všechny!*). *Nebude mi vykládat o tom! Jó?* (další výkřiky několika poslanců z pravé části sálu. [redacted] B. [redacted] křičí, aby je přehlušil a byl slyšet). *A já jsem ten soud vybrál! A takový zloděj zlodějský mi nebude tady urážet! Symbol korupce!* (Poslanec B. [redacted] opětovně hlasitě požaduje, aby [redacted] dodržoval jednací řád). Ze záznamu lze dále zjistit, že jednání trvalo celý den a že dané výroky byly proneseny po [redacted] hodině. Předcházela jim výzva žalobce, aby žalovaný vyšel mezi veřejnost, vykoukl na ulici a viděl dav, který mu není nakloněn. Doslova bylo řečeno: „*Pane [redacted], promiňte, takhle se nechová chlap. Chlap se baví i s lidmi, kteří mají jiný názor. Vy utikáte před lidmi, kteří mají jiný názor, křivě přísaháte na zdraví svých dětí, podvádíte, kňouráte, fňukáte.*“ (bušení do lavic převážně z levé části sálu) „*Děláte všechno, co normální chlap nedělá. Bojíte se lidí s jinými názory, kňouráte, fňukáte, křivě přísaháte na zdraví svých dětí, podvádíte a kňučíte.*“ (bušení do lavic) „*Česká republika si zaslouží [redacted], který s sebou nese název chlap. To vy nejste a to je také jeden z důvodů proč vám nelze [redacted].*“ (poslanec F. [redacted] z lavice: On je vožralej, nech toho. Smích a potlesk části poslanců) Na tuto výzvu žalovaný reagoval: „*Jó, je zase vožralej jak obyčejně. Zloděj zlodějský. Nebudeš mi urážet.*“ (bušení do lavic z pravé části sálu) „*Nebudeš mluvit o mojích dětech!*“ Na výroky žalovaného reagoval poslanec M. [redacted] V. [redacted] tím, že žalovaného vyzval, aby se choval přiměřeně, poslancům netykal apod. Měly by být zachovány základy politické kultury. Žalovaný je porušuje od A do Z, což předvedl při svém vystoupení.

- b) Z článku „*K [redacted] se omlouvat nebudu, radši s ním půjdu do soudního sporu, říká B. [redacted]*“ bylo zjištěno, že žalovaný se nehodlá žalobci za výroky o padácích omlouvat, pokud nic jiného nezbyde, půjde do soudního sporu. Za svými výroky si stojí. Jsou z veřejného prostoru, většina lidí na sítích ho nazývá [redacted], takže žalovaný čerpal z veřejných zdrojů. [redacted] o tom napsal celou knížku. Jeho stopy jsou tam pořád velmi živé. Autor článku dodává, že K. [redacted] byla tato věc mnohokrát vyčítána, ale nikdy se v této věci neprokázalo jeho pochybení.
- c) V předmluvě publikace vydané [redacted] s názvem „[redacted]“ je uvedeno, že tato publikace shrnuje pozoruhodné dvacetileté působení M. [redacted] K. [redacted] ve vysokých úřednických a politických funkcích státní správy České republiky. Čtenářům nabízí ucelenou mozaiku událostí, díky kterým se M. [redacted] K. [redacted] stal nejvlivnějším politikem a zákulisním hráčem na českém politickém kolbišti. Záměrně obsahuje informace pouze z otevřených zdrojů. Dříve nebo později vznikne materiál, který bude obsahovat i to, co média nezmínila. Text je určen náročnějšímu čtenáři, který ocení detail a jemnější souvislosti. Dábel se totiž, jak známo, skrývá v detailu. Publikace obsahuje mimo jiné kapitoly nazvané: *Jak to bylo s padáky?*, *Modernizace tanků T-72*, *Prodej deseti letounů MiG-29*, *Prodej stovky tanků řady T-72 do Alžírsko*, *Prodej kasáren na náměstí Republiky*, *K [redacted] systém rozdávání veřejných zakázek*, *Kauza Diag Human*, *Ochrana vzdušného prostoru čili kauza Gripeny*, apod.
- d) Z příspěvků na sociálních sítích bylo zjištěno, že na adresu žalobce dochází řada vulgárních zpráv např.: *K [redacted] by měli za ty padáky a mrtvé vojáky ZAVŘÍT* (1. 11. 2018); *Pane poslanče, máte pravdu, že my občané máme nabeouranou důvěru v právní stát. Protože kdyby byl, tak byste seděl, myslím, že o tom nejvíc ví své rodina mrtvého parašutisty.* (22. 11. 2018); *Kopnout vola K [redacted] do řiti, to je co si zaslouží! Třeba za ty padáky, co nám rozdál u výsadkářů, měli mu ho nasadit a vyhodit tehdy z letadla a dnes by od něj byl klid* (13. 7. 2018); *Pan K [redacted] již zapomněl na padáky! No ona to byla maličkost, že ano!* (25. 3. 2019); *K [redacted] byl odpovědný za aféru s padáky, které stály život nejméně jednoho českého vojáka...Modernizace tanků T-72, prodej deseti letounů MiG-29, prodej tanků T-72, kasáren na náměstí Republiky. Nemálo zakázek se realizovalo kamarádem R [redacted] H [redacted]* (18. 7. 2018) a další.
- e) Ze zprávy [redacted] I. [redacted] M. [redacted] z 20. 8. 2018 bylo zjištěno, že na základě provedeného šetření, Ministerstvo obrany neeviduje ve vztahu k bývalému [redacted] Ing. M. [redacted] K. [redacted] žádnou smrtelnou nehodu vojáka – parašutisty a ani jakoukoli

hmotnou škodu. Současně je uvedeno, že dotaz směřuje na období roku 1993 až 1998, tj. není vyloučeno, že podklady – materiály – dokumenty mohly podléhat skartačnímu režimu.

f) V člancích, které se zabývaly armádními zakázkami včetně padáků, bylo konstatováno, že Ministerstvo obrany nakoupilo životu nebezpečné padáky. Za tuto chybu zaplatil voják R. P. životem a stát zaplatí přes 200 milionů Kč za nepoužitelnou výzbroj. Na neobvyklém kontraktu vydělala firma Anex Cirus, která až do vítězství v konkurzu na armádního dodavatele nikdy padáky nevyrobila. V článku ze dne s názvem „*Armáda nechala zlikvidovat K padáky*“ je konstatováno, že jeden z nejkřiklavějších případů plýtvání penězi při armádních nákupech má za sebou definitivní tečku. Ze stovek nefunkčních padáků, které za působení M. K. v polovině devadesátých let obrana pořizovala, jsou nejdražší přehozy proti prachu. Další příspěvky (.cz, .cz) se týkají nákupu armádních letounů CASA a zasahování žalobce do policejního vyšetřování.

g) Dopisem ze dne 27. 8. 2018 právní zástupce žalovaného sděluje právnímu zástupci žalobce, že požadavek na poskytnutí morální satisfakce (formou omluvy) nepovažuje za důvodný.

15. Soud I. stupně se především zabýval otázkou pasivní legitimace žalovaného, tedy tím, zda žalovaný nese osobní odpovědnost za předmětné výroky, či zda šlo o prezentaci názorů jiného subjektu (kolektivního orgánu) a žalovaný výroky pronesl v rámci výkonu své politické pravomoci. Uvedl, že obecně platí, že, byl-li neoprávněný zásah do osobnosti způsoben někým, kdo byl použit právníkem osobou či jinou fyzickou osobou k realizaci činnosti této právníké či jiné fyzické osoby, postihují občanskoprávní sankce samotnou právníkem či fyzickou osobou, neboť neoprávněný zásah se přičítá této právníké či fyzické osobě. Jinak řečeno, pokud došlo k zásahu v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů či služebních povinností, není dána pasivní legitimace původce výroku. Pokud však výroky s ohledem na okolnosti případu vybočují z realizace činnosti právníké či fyzické osoby, která byla touto právníkem či fyzickou osobou použita, tedy výroky postrádají místní, časový a věcný vztah k plnění služebních povinností (tzv. exces), nese za ně občanskoprávní odpovědnost přímo původce výroků. Jde především o situaci, kdy osoba svými výroky sleduje výlučně vlastní zájmy nebo zájmy třetí osoby. V posuzovaném případě dospěl soud I. stupně k závěru, že žalovaný svými výroky na adresu žalobce překročil své pravomoci, odchýlil se od projednávaného programu, nezvládl své emoce a dopustil se zcela osobního útoku na žalobce. Šlo o jakési osobní vyřizování účtů, žalovaný žalobci tykal a jeho výroky svojí intenzitou překročily pravidla slušnosti, na kterých je nutno bezpodmínečně trvat. Žalovaný měl v úmyslu žalobce urazit a zneužil k tomu půdu poslanecké sněmovny. Šlo tedy o exces, který není legalizován zákonnou licencí vztahující se na veřejný projev. Žalovaný je proto v tomto případě pasivně legitimován a za své útoky na žalobce nese občanskoprávní odpovědnost.

16. V dalším soud I. stupně vyložil, že předpokladem vzniku občanskoprávní odpovědnosti je: 1) neoprávněný zásah, tedy jednání, které je v rozporu s objektivním právem, 2) objektivní způsobnost zásahu porušit nebo ohrozit osobnost člověka, 3) kauzalita mezi neoprávněným zásahem a porušením nebo ohrožením osobnosti. Odpovědnost je založena na objektivním principu, nevyžaduje se tedy zavinění. K omezení základních práv a svobod může dojít pouze v případě jejich kolize, tedy základní právo a svobodou lze omezit pouze v zájmu jiného základní práva či svobody. Jakýkoli zásah do základního práva či svobody je nutno minimalizovat, to znamená, že zásah do svobody projevu je přípustný pouze tehdy, je-li to skutečně nezbytné, např. pokud jsou pod rouškou svobody projevu vědomě šířeny nepravdivé informace.

17. Pro posouzení rovnováhy práv účastníků provedl soud I. stupně v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2051/14 test proporcionality a zvážil následující kritéria:

18. I. porušení práva:

1) povaha výroku: Výrok „*rozkrádá Ministerstvo obrany a zabil lidi cez padáky*“ je skutkovým tvrzením. Skutkové tvrzení se opírá o fakt, objektivně existující realitu, která je zjistitelná pomocí

dokazování a pravdivost těchto tvrzení lze ověřit. V zásadě platí, že uveřejnění pravdivé informace nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokud údaj není podán tak, že zkresluje skutečnost, či není natolik intimní, že by odporoval právu na ochranu soukromí a lidské důstojnosti. U politiků a ostatních veřejně činných osob jsou měřítko posouzení skutkových tvrzení a hodnotících soudů měkčí v porovnání s ostatními fyzickými osobami. Osoba vstupující na veřejnou scénu musí počítat s tím, že bude pod kontrolou veřejnosti, která se zajímá o její profesní i soukromý život a současně jej hodnotí. Na tyto osoby jsou z tohoto pohledu kladeny náročnější požadavky, neboť veřejnost má právo být informována tak, aby mohla způsobilost této osoby posoudit jak z hlediska odbornosti, tak z hlediska jejich morálních kvalit k výkonu veřejné funkce. Žalobce (politik) je tedy povinen snášet vyšší míru kritiky, nicméně v daném případě kritika žalovaného přesáhla přípustnou intenzitu, kterou již nelze v demokratické společnosti tolerovat. Výroky o rozkrádání a zabití lidí jsou natolik dehonestující, že je žalobce není povinen snášet. Pravdivost těchto výroků se žalovanému nepodařilo prokázat, když novinové články a publikace [REDAKCE] nejsou jednoznačným důkazem o protiprávním jednání žalobce. Za solidní zdroj informací rozhodně nelze považovat sociální sítě. Pokud se žalovaný veřejně dopustil daných výroků, bylo na něm, aby prokázal, že měl rozumné důvody pro spoléhání se na pravdivost informací, které šířil a prokázal, že podnikl veškeré dostupné kroky k ověření pravdivosti takové informace, a to v míře a intenzitě, v níž mu bylo ověření informace dostupné. Především měl povinnost si danou informaci ověřit dotazem u žalobce, případně zveřejnit jeho stanovisko (nález Ústavního soudu sp. zn. 453/2003). Informace poskytované vysokými ústavními činiteli by měly být seriózně ověřovány jejich odbornými aparáty předtím, než budou veřejně sdělovány, což se v daném případě nestalo. Žalovanému bylo známo, že žalobce nebyl obviněn ani trestně stíhán a bylo tedy jeho povinností ctít zásadu presumpce nevinny a jednat se žalobcem jako s bezúhonným občanem. Tuto zásadu žalovaný porušil, když ve svém veřejném projevu vědomě šířil nepravdivé informace.

- 2) obsah výroku: S ohledem na to, že výroky byly proneseny [REDAKCE] na půdě parlamentu při jednání o důvěře vlády, jde o výroky politické, které však zasahují jak společenskou, tak soukromou sféru žalobce.
- 3) forma výroku: Žalovaný se předmětných výroků dopustil v rámci bouřlivé debaty poslanců v parlamentu, v pozdních nočních hodinách, bezprostředně po konfrontaci s demonstranty před sněmovnou. Lze tedy předpokládat, že byl unaven a reagoval emotivně, nicméně od [REDAKCE] lze požadovat vyšší míru sebekontroly a sebeovládání.
- 4) postavení kritizované osoby: Žalobce je veřejně činnou osobou, řadu let aktivní v politickém životě. Je tedy povinen snášet značnou míru oprávněné kritiky. Ve veřejné či politické debatě jsou chráněny i názory nadnesené a přehánějící (nadsázka). Pokud však kritika postrádá věcný základ a jejím účelem je poškodit a urazit, jde o kritiku nepřípustnou, kterou žalobce není povinen snášet. Účelem žalovaného nebyla konstruktivní kritika ani upozornění na politickou odpovědnost, nýbrž jednoznačně dehonestace žalobce. K tomuto nekalému jednání byla zneužita půda parlamentu.
- 5) zda se výrok dotýká soukromé či veřejné sféry: Výroky žalovaného sice souvisely s působením žalobce na Ministerstvu obrany, nicméně byly způsobilé zasáhnout také do soukromého života žalobce a jeho příbuzných. Obvinění z trestné činnosti má jednoznačně negativní dopad na všechny stránky fyzické osoby.
- 6) Chování kritizované osoby: Je všeobecně známo, že vztahy mezi účastníky řízení (politickými rivaly) jsou dlouhodobě konfliktní, účastníci na sebe veřejně útočí jak v médiích, tak na sociálních sítích. Současná situace v parlamentu je výbušná, dochází ke konfrontacím, útokům, jsou používány hrubé výrazy. Také žalobce se dopouští řady expresivních výroků na adresu žalovaného (např. *svině B [REDAKCE], arogantní kretén, zloděj a tunelář, podlý a zbabělý alibista, mafiján* apod.). Krátce před výroky žalovaného mu žalobce řekl, že se bojí lidí s jinými názory, že kňourá, fňuká, krivě přisáhá

na zdraví svých dětí, podvádí a nechová se jako chlap. Výroky byly tedy částečně žalobcem vyprovokovány, nicméně s ohledem na postavení žalovaného a jeho inteligenci lze po něm požadovat umírněnější a důstojnější reakci. Žalobce měl sice možnost na výroky žalovaného bezprostředně reagovat, ale s ohledem na závažnost obvinění nejde o adekvátní způsob odčinění újmy. Obvinění z trestné činnosti nelze vyvrátit svépomocně.

Po zvážení všech shora uvedených skutečností dospěl soud I. stupně k závěru, že se žalovaný dopustil protiprávního jednání (neoprávněné kritiky) a že je tedy splněn základní předpoklad pro vznik občanskoprávní odpovědnosti.

19. II. vznik újmy (případně nebezpečí vzniku újmy):

Výroky o rozkrádání ministerstva a zabití lidí jsou schopné způsobit újmu jakékoli osobě. Přestože určité pochybnosti o působení žalobce na Ministerstvu obrany se objevovaly v médiích již před výroky žalovaného v parlamentu, kritika z úst ██████████ vyvolává u veřejnosti dojem jednoznačného a pravdivého tvrzení a je tedy způsobilá velmi citelně zasáhnout osobnostní právo žalobce. Vznik újmy navíc žalobce prokázal listinnými důkazy (reakce na sociálních sítích). Výroky žalovaného znovu upoutaly pozornost veřejnosti ke kauze padáků a mrtvého parašutisty a žalobce je na základě těchto výroků po mnoha letech opět vystavován jakémusi lidovému soudu.

20. III. příčinná souvislost:

Nebezpečí újmy žalobce bezprostředně souvisí s výroky žalovaného, respektive bez těchto výroků by újma žalobce nedosahovala dané intenzity. Kritiku z řad veřejnosti a médií žalobce řadu let snáší. Kritiku ze strany ústavního činitele pronesenou veřejně na půdě parlamentu však již tolerovat nelze.

21. Další dokazování považoval soud I. stupně za nadbytečné (vyjádření žalovaného v médiích a záznam pořadu Reportéři ČT). Navrhované důkazy nesouvisí s daným sporem (letadla CASA), případně vyjadřují subjektivní názory žalovaného na serióznost jeho zdrojů. Provedení těchto důkazů tedy nemůže mít zásadní význam pro rozhodnutí ve věci.

22. S poukazem na ust. § 81 a § 82 dost. 1 o.z. soud I. stupně uzavřel, že se žalovaný dopustil protiprávního jednání a že svými dehonestujícími výroky zasáhl osobnost žalobce, zejména jeho čest, důstojnost a dobré jméno. Byla zasažena jak soukromá, tak veřejná, profesionální a občanská sféra žalobce. Přestože soud I. stupně respektuje nejvyšší možnou míru svobody projevu na půdě Poslanecké sněmovny, je nutno konstatovat, že výroky žalovaného (exces) nejsou chráněny poslaneckou imunitou ani disciplinární odpovědností. Svoboda projevu není neomezená, lze ji mimo jiné omezit ve veřejném zájmu. Především je nanejvýš žádoucí, aby na půdě parlamentu zaznívaly pouze ověřené a pravdivé informace. Ústavní činitelé jsou povinni maximálně dbát na to, aby se jejich výroky opíraly o pravdivý základ a nemátly veřejnost. Je rozhodně neetické, aby si poslanci tykali, aby se uráželi, používali vulgární výrazy a vzájemně se napadali. Tyto emoce mohou ventilovat v restauračních zařízeních, nikoli na půdě zákonodárského sboru v přímém přenosu celoplošné televize. Jejich chování má být příkladem, nikoli parodií na parlamentní demokracii. Je proto nezbytné, zcela výjimečně, v tomto případě poskytnou žalobci soudní ochranu.

23. Zadostiučinění formou ústní omluvy v parlamentu považuje soud I. stupně za přiměřené okolnostem. S ohledem na to, že nelze předpokládat, kdy rozhodnutí nabyde právní moci ani to, zda budou oba účastníci řízení nadále členy parlamentu, uložil žalovanému se žalobci omluvit také písemně (soukromým dopisem), neboť jinak by byla ohrožena vykonatelnost rozsudku.

24. Žalobce se dále domáhal, aby žalovaný ve svém omluvném projevu a dopise konstatoval, že uvedené výroky o žalobci jsou nepravdivé. V tomto rozsahu dospěl soud k závěru, že trvají závažné pochybnosti ohledně zakázek na Ministerstvu obrany v době působení žalobce a tyto pochybnosti nebyly, ani nemohly být, v tomto řízení jednoznačně vyvráceny. Přestože Ministerstvo obrany tzv. neeviduje žádné škody ve vztahu k žalobci, nelze bez dalšího dokazování před příslušnými orgány zcela vyvrátit pravdivost těchto výroků. Občanskoprávní soud není orgánem, který by měl

pravdivost či nepravdivost výroků žalovaného konstatovat. K takovému jednoznačnému závěru jsou kompetentní jiné státní orgány, do jejichž pravomoci nemůže soud zasahovat. Jediné, co lze učinit nesporným, je, že žalobce nebyl v souvislosti se svojí činností na Ministerstvu obrany vyšetřován ani soudně potrestán, nicméně takového výroku se žalobce nedomáhal. Soud I. stupně proto výrokiem III. žalobu částečně zamítl.

25. Proti tomuto rozsudku podal odvolání žalovaný a soudu I. stupně vytýká, že neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností, že na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a že věc nesprávně právně posoudil, že nesprávně posoudil otázku pasivní věcné legitimace, nesprávně vyhodnotil povahu a význam napadených výroků a dostatečně nezohlednil okolnosti, za kterých byly výroky proneseny, zejména že výroky zazněly na plénu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, a to ve vztahu k přítomnému poslanci, který na ně mohl bezprostředně reagovat. Zde je namísto maximální soudní zdrženlivost s ohledem na dělbu moci a na zachování svobodné diskuse v nejdůležitějším fóru v zemi.
26. Žalovaný nepovažuje odůvodnění soudu I. stupně ve vztahu k otázce pasivní věcné legitimace za zcela srozumitelné, zejména v části, v níž soud I. stupně dovozuje, že žalovaný je ve sporu pasivně legitimován z toho důvodu, že jeho výroky měly překročit pravidla slušnosti, na kterých je podle soudu I. stupně nutné bezpodmínečně trvat, a tedy se jedná o tzv. exces (z odůvodnění je patrné, že soud I. stupně měl na mysli exces jako vybočení z mezí dovoleného projevu, a ne exces ve smyslu vybočení z mezí jednání za jiného), který nemá být legalizován tzv. zákonnou licencí vztahující se na veřejný projev. Podle žalovaného je při posouzení otázky, zda je žalovaný ve sporu pasivně legitimován, nutné vyjít z toho, že za výroky, které byly proneseny osobou ve veřejné funkci k otázkám spojeným s výkonem této funkce, není odpovědná přímo tato osoba, ledaže by se jednalo o exces (ve smyslu vybočení z mezí jednání za jiného), tedy by výroky postrádaly místní, časový a věcný vztah k plnění služebních povinností. Jak vyplynulo z provedeného dokazování (a ostatně to opakovaně zdůrazňoval v žalobě sám žalobce: „výroky byly proneseny [redacted]“, „použitím předmětných výroků z pozice [redacted]“, „předmětné výroky byly proneseny v rámci projevu žalovaného jako [redacted]“), byly výroky proneseny žalovaným jako [redacted]. Předmětná schůze Poslanecké sněmovny PCR (dále též jako „Poslanecká sněmovna“) měla na programu jediný bod a tím byla žádost vlády o vyslovení důvěry. Žalovaný, byť také poslanec, vystupoval na příslušné schůzi jako [redacted]. Je patrné, že zde je jasný místní a časový vztah k plnění služebních povinností. Pokud se jedná o věcný vztah, není podstatné, jestli se jednalo o emotivní projev, při kterém žalovaný oslovoval žalobce napřímo a tykal mu [redacted] pan O [redacted], který schůzi vedl, v čase [redacted] k námitce, že žalovaný oslovil žalobce napřímo, uvedl, že žalovaný vystupující jako [redacted] tak učinit může; žalovaný si s žalobcem tyká). Jak je zřejmé ze stenoprotokolu ze schůze Poslanecké sněmovny, reagoval žalovaný předmětnými výroky na vystoupení žalobce, v němž uvedl, že s ohledem na jím popsané jednání žalovaného, nemůže [redacted]. Právě v reakci na to vystoupil žalovaný, který poslancům mj. připomenul veřejně známé kauzy žalobce. Žalovaný je tedy přesvědčen, že je zde i věcný vztah k projednávané věci. Není tak správný závěr soudu I. stupně, podle kterého se žalovaný svými výroky odchýlil od projednávaného bodu schůze, když svým projevem reagoval na vystoupení žalobce k tomu, proč nelze žalovanému a [redacted] vyslovit důvěru. Byť je žalovaný přesvědčen, že žaloba není důvodná bez ohledu na to, komu jsou předmětné výroky přičitatelné, není závěr soudu I. stupně o otázce pasivní legitimace správný, navíc jeho odůvodnění není srozumitelné.
27. K závěru soudu I. stupně, že napadené výroky jsou skutkovými tvrzeními, jejichž pravdivost se žalovanému nepodařilo prokázat, a že nepodnikl veškeré dostupné kroky k ověření jejich pravdivosti, žalovaný namítl, že politická debata, a zejména debata v Poslanecké sněmovně, je specifická v tom, že používá nadnesené a přehánějící výroky, koncentrovanou kritiku, a to i ve

formě určitých zkratk a zjednodušení, které reagují na kauzy ve veřejném prostoru. Tato specifika politické debaty zmiňuje i prof. JUDr. Ivo Telec, CSc. ve svém článku „Újma veřejnosti? Případ F█████ v. B█████“ zveřejněném v č. 4/2020 Právních rozhledů. V článku mj. uvádí, že v politické debatě jsou užívány specifické výrazové prostředky včetně možného politického zploštění, zjednodušení, zevšeobecnění bez adresnosti, upoutání politické pozornosti, politické nadsázky, politické nepřesnosti, politické obrany či politického útoku apod. Stejně by mohlo být hovořeno o formě, včetně formy přepjaté, zanícené apod. Prof. Telec uvádí, že s ohledem na politický „filtr“ a politický cíl politické debaty nemusí být skutkový základ úplně přesný. I míra jeho prokazatelnosti by se odvíjela od politických možností a politických pramenů. Podstatné je, aby byl skutkový základ alespoň v nějaké doložitelné podobě, přinejmenším náznakové, přítomen. V politické debatě ovšem může stačit již skutečnost vyvolávající pochybnosti, aby bylo možné mluvit o jisté míře reálného skutkového základu v politickém smyslu. Podle žalovaného by soudy měly vycházet z této reality politické debaty. Lze si stěžít v reálné politice představit, že žalovaný si dotazem u žalobce bude ověřovat, jestli nese příslušnou odpovědnost za kontroverzní armádní zakázky, resp. že bude v debatě v Poslanecké sněmovně poslancům zároveň s předmětnými výroky tlumočit stanovisko žalobce, který byl na schůzi přítomen a mohl se k věci vyjádřit sám. Závěr soudu I. stupně neodráží situaci v Poslanecké sněmovně, kdy při jednání pléna jsou v debatě zaznívajících výroky bezprostřední a mnohdy impulzivní, většinou není ani prostor pro pečlivé zdůvodnění kritiky, když se předpokládá znalost politických otázek (včetně politických kauz) ze strany přítomných poslanců. Ostatně žalovaný sám je v politické debatě (a to i mimo debatu na plénu Poslanecké sněmovny, která požívá zvýšené ochrany) běžně osočován z toho, že podvádí, krade apod.

28. Podle žalovaného tak není možné se omezit pouze na to, jestli se jedná o skutkové tvrzení či hodnotící soud, ale je zejména nutné posoudit, co bylo uvedeným výrokiem přítomným poslancům sdělováno. V politické debatě je běžné (o to více to platí v debatě v Poslanecké sněmovně), že politici se v ostré výměně názorů vrací ke kauzám, s nimiž jsou jejich protivníci veřejně spojováni, a tyto kauzy i v určitých zkratkách připomínají. Je zřejmé, že výrokiem, že žalobce zabil lidi přes padáky, žalovaný netvrdil, že by byl žalobce vrahem, když z předmětného výroku není ani zřejmé, jak konkrétně by měl žalobce lidi přes padáky zabít. Uvedeným výrokiem pouze připomenul kauzu nekvalitních a životu nebezpečných padáků, na kterých se jeden z vojáků zabil a se kterou je žalobce spojován, a to v návaznosti na žalobcovo vystoupení, v němž uváděl, že žalovaný lže, podvádí, kňourá, kňučí, fňuká apod., a z toho důvodu nemůže žalobce ██████████. Ostatně s kauzou padáků je žalobce v Poslanecké sněmovně konfrontován opakovaně. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl projevy dalších poslanců, které byly v minulosti vyřčeny na plénu Poslanecké sněmovny. Je tak zřejmé, že výrokiem o zabití lidí přes padáky nebylo míněno, že by žalobce někoho na padácích například uskrtil, že by někomu přerézával lanka od padáků apod., ale že bylo poukazováno na kauzu, s níž byl žalobce opakovaně spojován. Obdobně v případě výroku o rozkrádání Ministerstva obrany ČR je zřejmé, že žalovaný poukazoval na pochybnosti, které se ve veřejném prostoru k působení žalobce na tomto resortu vážou. Nemůže tak být sporu o tom, že žalovaný v emotivním projevu v koncentrované zkratce připomněl kauzy žalobce, které jsou poslancům známé. Ostatně žalobce je s těmito kauzami opakovaně konfrontován, a dokonce k nim zřídil webovou stránku www.████████.cz, na které se k nim vyjadřuje. I z pokračování debaty v Poslanecké sněmovně poté, kdy výroky zazněly, je patrné, že poslanci takto výroky žalovaného porozuměli, a pokud se někdo pozastavil nad projevem žalovaného, pak pouze nad jeho formou.
29. Zmíněné kauzy se se žalobcem vlečou celou jeho politickou kariérou, a přestože mu nebyly prokázány, přetrvávají ve veřejném prostoru vážné pochybnosti o čistotě armádních zakázek a o roli žalobce v nich. Byl to žalobce, který prosadil nákup vojenské techniky přes prostředníky, kdy z těchto obchodů nejvíce profitovaly společnosti ██████████ a ██████████ jeho blízkého přítele pana H█████. Právě k tomuto období vycházely ve sdělovacích prostředcích články, které poukazovaly na zprávy tajných služeb, z nichž vyplývalo podezření z korupčního jednání v souvislosti se zbrojními obchody. Zvláštní náhodou je pak i skutečnost, že rodina žalobce získala do svého vlastnictví byt,

kteřý původně vlastnil právě pan H [REDACTED], a to za velmi podezřelých okolností, které byly i předmětem prověřování orgány činných v trestním řízení. Ostatně i ve vyjádření k žalobě popsané chování žalobce jednak k A [REDACTED] V [REDACTED], který se snažil se zavedenými praktikami něco dělat, a kterého začal v návaznosti na to prověřovat útvar v té době spadající pod žalobce, a na druhou stranu k osobám, které pokračovaly v zavedené praxi, kdy byly zbrojní obchody realizovány prostřednictvím společností spojovaných s panem H [REDACTED], a to panu B [REDACTED] a paní P [REDACTED], u které se žalobce dokonce pokoušel ovlivňovat orgány činné v trestním řízení, pak tyto pochybnosti umocňují. Žalovaný navrhol k tomuto provést důkaz i audiovizuálním záznamem pořadu Reportéři ČT, Kauza španělských letadel Casa, v němž vyšlo najevo, že pro Ministerstvo obrany bylo při podpisu smlouvy na pořízení letadel CASA klíčové stanovisko právě žalobce, který se jako tehdejší [REDACTED] k dotazu Ministerstva obrany na přiměřenost ceny letounů CASA vyjádřil tak, že sice Ministerstvu financí nepřísluší tento souhlas udělovat, když nelze stanovit obvyklou cenu, ale zároveň k tomu připojil větu, že „*neshledal na smluvní dokumentaci nic, co by zakládalo důvod k domněnce, že se jedná o operaci pro AČR nevýhodnou*“. Právě tato věta žalobce měla být podle uvedeného pořadu klíčová pro pořízení letadel CASA od společnosti [REDACTED] blízkého přítele žalobce. Žalobce dostal v pořadu prostor, aby se k věci vyjádřil, jeho vyjádření v závěru pořadu však místo toho, aby pochybnosti vyvracelo, je spíše potvrzuje. Ostatně zakázka letadel CASA, jakož i reakce žalobce v uvedeném pořadu, je zmíněna i v publikaci „ [REDACTED]“, která byla k důkazu provedena.

30. Žalovaný k reálnému základu své kritiky označil množství dalších důkazů, které dokládají, že ve veřejném prostoru jsou kauzy na Ministerstvu obrany (včetně kauzy padáků) s žalobcem opakovaně spojovány. Tyto kauzy jsou zmíněny i v encyklopedii Wikipedia, v níž je u hesla žalobce citován novinář K [REDACTED] H [REDACTED], který v roce 2014 o něm prohlásil „*Prsty měl skoro ve všech sporných zakázkách: v nákupu 1 160 padáků VTP 100 za 110 milionů, které byly nefunkční (firma, která vybrala, je nikdy nevyrobila a dokonce úředně ani neexistovala) a na nichž se jeden voják zabil, v zakázce na modernizování tanků T-72 za 13 miliard. Stál za nákupem štábního informačního systému asi za jednu miliardu a za výměnou deseti letadel Mig-29 za jedenáct vrtulníků Sokol, které byly pro záchrannou službu nevýhodné, v hodnotě asi jedné miliardy. Byl spojen s nezdaněním hazardu, jehož roční přírůstek činí asi 100 miliard, s nákupem čtyř letadel CASA za 3,5 miliardy, která jsou údajně předražena o 658 milionů, s prodejem kasáren na Náměstí republiky v Praze, z kterého jsme kvůli špatným smlouvám nezískali v důsledku snad ani korunu, stejně tak jako s medializovanými kauzami Diag Human či gripení, kde zprostředkovatelé dle expertů rozdali v naší republice na úplatcích asi 400 až 700 milionů korun*“. Zmínit lze i reakci politických partnerů žalobce z tehdejší čtyřkoalice, kdy C [REDACTED] S [REDACTED] k osobě žalobce prohlásil, že nechce do stínové vlády politika s tak „*neprůhlednými praktikami*“, a H [REDACTED] M [REDACTED] si s žalobcem dokonce odmítla sednout za jeden stůl, kdy podle tehdejšího tisku měla být důvodem právě žalobcova „*temná éra na Ministerstvu obrany*“. Ostatně i soud I. stupně v bodě 10. rozsudku uvádí, že nadále trvají závažné pochybnosti ohledně zakázek na Ministerstvu obrany v době působení žalobce. Za tohoto stavu je zřejmé, že zde byl reálný základ, aby žalovaný při debatě v Poslanecké sněmovně toto téma, i formou určité koncentrované zkratky, přítomným poslancům připomenul.

31. Zároveň je podle žalovaného nutné vyjít z okolností, za kterých byly posuzované výroky proneseny. Soud I. stupně tyto okolnosti dostatečně nezohlednil, resp. se s nimi vypořádal tak, že „*od nejvyššího státního představitele lze považovat vyšší míru sebekontroly a ovládnutí*“ a že od žalovaného byla vyžadována „*umírněnější a důstojnější reakce*“. Předmětné výroky žalovaný pronesl v rámci [REDACTED] schůze Poslanecké sněmovny, která se konala dne [REDACTED] a [REDACTED]. Byla zahájena v 9:20 a jejím předmětem byla žádost vlády ČR o vyslovení důvěry. Již s ohledem na program schůze je zřejmé, že se jednalo o téma, které vyvolalo v Poslanecké sněmovně ostrou výměnu názorů. Předmětné výroky žalovaný pronesl až v nočních hodinách po celodenní vyhocené debatě. Dále je nutné přihlídnout k tomu, co sporným výroky bezprostředně předcházelo. V době konání schůze se před Poslaneckou sněmovnou konala nezákonná demonstrace (viz § 1 odst. 4 zákona č. 84/1990 Sb.), kdy tito demonstranti byli povzbuzováni i některými zástupci opozice. V čase [REDACTED] došlo kroky opozice k

přerušení jednání a žalovaný byl vyzván, aby vyšel mezi demonstranty. Žalovaný vyšel před budovu Parlamentu, aby s demonstrujícími diskutoval. Musel se však stáhnout zpět, když jej demonstranti nenechali promluvit, dokonce na něho bylo hozeno několik plastových lahví. Poté, kdy bylo pokračováno v jednání schůze, si vzal slovo žalobce s projevem, v němž obvinil žalovaného, že takto se nechová chlap, že žalovaný křivě přísahá na zdraví svých dětí, že podvádí, kňučí, kňourá a fňuká, a tímto odůvodňoval, proč [REDAKCE]. V reakci na tento provokativní projev byly proneseny napadené výroky. Přítomným poslancům bylo zcela zřejmé, že smyslem napadených výroků nebylo sdělení nových informací, ale pouze připomenutí kauz, s nimiž je žalobce ve veřejném prostoru spojován. Rovněž je nutné přihlídnout k tomu, co následovalo, kdy žalobce měl opakovaně možnost se k projevu žalovaného vyjádřit. V první reakci se vůbec nevyjádřil k těm sdělením, která jsou předmětem sporu (i to vypovídá o významu, který v té chvíli uvedeným výroky přikládal). Místo toho sdělil, že si nechal udělat test na alkohol, jehož výsledky použije k podání mandátového a imunitního výboru. Je tedy zřejmé, že původně zamýšlel, že se bude bránit cestou disciplinárního řízení, jak ostatně postupoval i v minulosti, a to k výroky o jeho opilosti. Dále se v první reakci ještě vyjádřil k tvrzené spolupráci žalobce s KSČM při sestavování vlády v roce 2006. Až teprve za další přibližně hodinu a půl reagoval na posuzované výroky tak, že je to lež, že se jedná o pomluvu, kdy pro to má důkazy. V tomto projevu několikrát zopakoval, že žalovaný je lhář. K osobě žalovaného se vyjádřil i v reakci na projev poslance F [REDAKCE], který uvedl, že žalovaného (a hnutí ANO) „porodily“ tradiční politické strany (včetně osoby žalobce) svými kauzami, na což žalobce reagoval tak, že pokud by žalovaného skutečně porodil, uškrtl by jej bezprostředně na pupeční šňůře. Znovu pak o něm prohlásil, že je to notorický lhář.

32. Při posuzování věci je podle žalovaného nutno zohlednit vše shora uvedené, což soud I. stupně dostatečně neučinil. Nepřihlédl ani k tomu, že pokud jsou kladeny určité požadavky na kritiku obsaženou ve sdělovacích prostředcích, nelze je ve stejném rozsahu aplikovat i na politickou debatu, a již vůbec ne na debatu v Poslanecké sněmovně, která by měla být maximálně chráněna. Judikatura navíc zohledňuje, zda se jedná o projev písemný či ústní, u kterého je nutné brát ohled na jeho bezprostřednost a možnou impulzivnost, a je tedy nutné k němu přistupovat se zvýšenou tolerancí (srov. nálezn sp. zn. I. ÚS 1486/15). Podobně se vyjádřil Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 701/2011 k výroku „*Běž do prdele, vole*“, který byl pronesen na jednání obecního zastupitelstva, když konstatoval, že je nutné posoudit celkový kontext, za kterého byl výrok vyřčen. V té souvislosti uvedl, že tímto výrokem vygradovala napjatá situace na zastupitelstvu, kdy výraz byl užit bezprostředně po vyostřené situaci, kdy vzájemné vztahy mezi účastníky jsou dlouhodobě napjaté, a to i vinou žalobce. Podle Nejvyššího soudu bylo nutné věc posoudit nejen podle použitých výrazů a formulací, ale podle celkového dojmu s přihlédnutím ke všem souvislostem a okolnostem, za nichž k tvrzení došlo.
33. V případě kolize svobody projevu s právem na ochranu osobnosti je podle žalovaného nutno přihlížet i ke snížené citlivosti politika na možné útoky na jeho osobu (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 5018/2007). Ostatně i žalobce se v rozhovoru zveřejněném na webových stránkách [www.\[REDAKCE\].cz](http://www.[REDAKCE].cz) vyjadřuje ke svým kauzám (tj. i k tomu, že je spojován s kauzou padáků a zabitím vojáků skákajících na nich a s kauzami na Ministerstvu obrany) a uvádí, že „*na to již musíte mít snížený práh citlivosti*“. ... „*Pokud byste ho neměl, tak byste nevydržel všechny urážky a ataky, které často pokládáte za nespravedlivé. Za tu dobu jsem byl mnohokrát zcela nepravdivě a nesmyslně osočen. A s tím musí také každý počítat.*“ Byť tento důkaz byl proveden, soud I. stupně jej v rozsudku nehodnotil. Naopak dovodil, že příspěvky na sociálních sítích, které byly k důkazu provedeny, dokládají újmu způsobenou žalobci v příčinné souvislosti s tvrzeným neoprávněným zásahem. Z uvedených příspěvků však nevyplývá, že byly psány v reakci na projev žalovaného. Vyjma dvou příspěvků zmíněných v rozsudku nejsou ostatní v blízké časové souvislosti s žalovaným pronesenými výroky. Navíc jeden ze dvou uvedených příspěvků zmiňuje kauzy, s nimiž je žalobce ve veřejném prostoru spojován, aniž by je žalovaný ve svém projevu zmínil. V řízení byl proveden též důkaz webovými

stránkami žalobce (www.██████████.cz), na kterých žalobce ke svým kauzám mj. uvádí (ještě předtím, než žalovaný pronесl výroky, které jsou předmětem sporu): „*Neexistuje snad nikdo, kdo by o tom neshýšel. V internetových diskusích, ale dokonce i v promluvách politiků, se stále znovu objevují výkřiky typu ‚Má krev na rukou‘, odkazující k tragickému úmrtí tří vojáků, o němž je značná část veřejnosti nezvratně přesvědčena, že je za ni M██████████ K██████████ přímo odpovědný. Určitě jste to už také slyšeli.*“ Ani tento důkaz soud I. stupně v rozsudku nijak nehodnotí, ačkoliv z něj vyplývá, že žalobce potvrzuje, že obdobné příspěvky se opakovaně (nejen) na sociálních sítích ve vztahu k jeho osobě vyskytovaly již dříve, než žalovaný pronесl žalobou napadené výroky.

34. Žalovaný také nerozumí úvaze soudu I. stupně, kdy ve vztahu k prokázání újmy a příčinné souvislosti uvádí, že sice obdobné výroky zaznívaly ve vztahu k žalobci opakovaně již v minulosti a žalobce takovou kritiku ze strany veřejnosti a médií snášel, ale obdobnou kritiku ze strany žalovaného pronесenou veřejně na půdě Parlamentu již tolerovat nelze. Žalovaný je naopak přesvědčen, že by měla být vyšší míra tolerance k politickému projevu (zejména k emotivnímu projevu, který byl žalobcem vyprovokován). Maximální míra tolerance by ze strany soudů měla být k debatě na plénu Poslanecké sněmovny, zejména v případě projevů, které jsou adresovány přítomnému poslanci, který na ně může bezprostředně reagovat. Není také zřejmé, proč by měl být žalobce schopen tuto kritiku snášet spíše ze strany médií a veřejnosti než ze strany žalovaného, když (jak ostatně uvádí soud I. stupně v rozsudku) je všem známo, že jejich vztah je velmi vyhraněný. Je tedy nutné si položit otázku, jestli s ohledem na shora uvedené je zásah státu do svobody projevu v demokratické společnosti nezbytný. Zároveň je nutné přihlédnout k závěrům konstantní judikatury, podle níž by měl mocenský zásah státu do svobody projevu v případě debaty o věcech veřejných přijít subsidiárně, tedy pouze tehdy, pokud nelze škodu napravit jinak než zásahem státu (srov. nálezk sp. zn. IV. ÚS 23/05). Obdobně se k tomuto vyjadřuje i prof. Telec ve shora zmiňovaném článku, když uvádí, že mocenský zásah soudu do svobody politického projevu za účelem ochrany osobnostních práv osob, které se politicky projevují, by měl přijít jen podřídně, tzn. tehdy, pokud by dotčení osobnostních práv nebo i škodlivé následky tím vyvolané nebylo možno napravit jinak, tj. politicky použitím „zbraní politických“, popř. cestou mediální, kdy je možné ze strany dotčené osoby uvést věc na pravou míru. Takto lze podle prof. Telce minimalizovat škodlivý následek mnohem efektivněji než cestou civilního soudního řízení. Žalobce měl možnost opakovaně a bezprostředně reagovat na posuzované výroky již v rámci jednání ██████ schůze Poslanecké sněmovny a částečně tak učinil. Nepochybně měl možnost na věc reagovat i prostřednictvím médií, a sociálních sítí, které jsou v případě žalobce také médii sledovány. Mohl například zveřejnit zprávu ██████████ L██████████ M██████████, která byla k důkazu provedena. Mohl také věc řešit cestou disciplinárního řízení. Ostatně žalobce takto již v minulosti postupoval, přinejmenším v případě tehdejšího poslance D██████████ R██████████, který jej obvinil z toho, že je během schůze pod vlivem alkoholu. Přestože se i v této věci vyjádřil předseda mandátového a imunitního výboru tak, že žalobce má právo, aby byla věc u tohoto výboru projednána, uvedl žalobce, že si to nepřeje. Z principu subsidiarity zásahu státu (formou soudního rozhodnutí) do politické debaty vyplývá, že není podstatné, jestli dotčená osoba využila všech prostředků, kterými mohla případnou újmu napravit, ale jestli zde takové prostředky byly a výroky dotčená osoba je mohla využít. Je tedy zřejmé, že žalobce měl množství prostředků, jak na výroky žalovaného reagovat, a proto mocenský zásah ze strany soudů, který by měl přijít pouze tehdy, pokud by nebylo možné případnou újmu napravit jinak, zde není nezbytný.
35. V dalším žalovaný uvádí, že je nutné se zabývat tím, jestli i v situaci, kdy Nejvyšší soud ČR dospěl ve svém rozhodnutí k závěru, že na projevy v Poslanecké sněmovně se nevztahuje indemnita podle čl. 27 odst. 2 Ústavy, by měly být soudy v těchto případech zdrženlivější při zásazích do svobody projevu, a to i nad rámec již konstatované zdrženlivosti v rámci standardního politického projevu. Přestože se Ústavní soud zatím nevyjádřil k otázce, jestli se indemnita vztahuje i na občanskoprávní odpovědnost poslance za jeho projev ve sněmovně, poukazuje žalovaný na některé závěry Ústavního soudu, z nichž vyplývá, že je namístě maximální zdrženlivost soudů při zasahování do

svobodné debaty v Poslanecké sněmovně, a to i nad rámec již judikaturou konstatované zdrženlivosti soudů při omezení svobody projevu ve věcech politických. Ochranou svobodné debaty v Poslanecké sněmovně je primárně chráněn Parlament jako debatní fórum mezi poslanci a senátory. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/14 Ústavní soud mj. konstatoval: „...je nezbytné vzít v potaz fundamentální ústavní princip dělby moci, zakotvený v článku 2 odst. 1 Ústavy České republiky. Podle tohoto principu je výkon státní moci, jejímž zdrojem je lid, rozdělen mezi tři druhy státních orgánů, totiž mezi orgány moci zákonodárné, moci výkonné a moci soudní. Každá z těchto tří sfér moci je relativně autonomní, orgány veřejné moci nesmějí vzájemně překračovat jim Ústavou nebo zákonem vymezené kompetence, nesmějí nepřipustně zasahovat do pravomoci jiných státních orgánů; nesmějí tyto pravomoci ani nabrazovat nebo omezovat. ...“ V nálezu sp. zn. I. ÚS 3018/14 Ústavní soud ČR vyslovil: „Parlamentní imunita má dvě základní funkce – zajišťuje akceschopnost Parlamentu a zaručuje jeho členům možnost svobodně vyjádřit svůj názor. Tento dvojitý účel parlamentní imunity akceptuje i Evropský soud pro lidská práva, který opakovaně konstatoval, že parlamentní imunita sleduje ‚legitimní cíle ochrany svobody projevu na půdě parlamentu a zachování dělby moci mezi moci zákonodárnou a moci soudní‘. Současná literatura (...) a dokumenty některých mezinárodních organizací (...) kritizují příliš širokou parlamentní imunitu v některých zemích. Tato kritika ale směřuje primárně proti široké imunitě, indemnita je nadále považována za legitimní součást národních ústav. Pro její zachování hovoří čtyři základní argumenty: 1. parlamentní svoboda projevu je natolik zásadní, že požívá vyšší ochrany, než je standard poskytovaný čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy; 2. účelem indemnity je ochrana demokratického fungování Parlamentu, a nikoliv jednotlivce, což ospravedlňuje vyšší standard ochrany, než je ochrana poskytovaná svobodou projevu ve smyslu čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy, která je individuálním právem; 3. Indemnita poslanců je schopna zajistit účinnější ochranu než individuální právo na svobodu projevu a 4. čl. 17 Listiny ani čl. 10 Úmluvy nechrání poslance před zahájením trestního stíhání, které samo o sobě může mít odrazující účinek na svobodu poslanců vyjádřit svůj názor a vykonávat svůj mandát v souladu s vůlí svých voličů (...). Z těchto čtyř argumentů vyplývá, že indemnita je stále nezbytná i přesto, že Listina a Úmluva zaručuje právo poslanců a senátorů na svobodu projevu. Jak již bylo zdůrazněno, smyslem indemnity je zachování svobodné a otevřené výměny názorů v nejvyšším debatním fóru v zemi, autonomie Parlamentu a ochrana opozice. Ústavní soud má tedy za to, že indemnitou ve smyslu čl. 27 odst. 2 Ústavy je chráněn projev bez ohledu na obsah. Parlamentní imunita náleží Parlamentu jako celku, nikoli jeho členům. V případě indemnity je tedy chráněn primárně Parlament jako debatní fórum mezi poslanci a senátory, a nikoliv individuální svoboda projevu či osobní výsady jednotlivého poslance či senátora. K aktivaci indemnity poslanců a senátorů ve smyslu čl. 27 odst. 2 Ústavy proto musí být kumulativně splněny následující podmínky: 1. musí jít o sdělení informace nebo vyjádření názoru slovem, písmem, obrazem či jiným způsobem; 2. tento projev musí být učiněn na schůzi Poslanecké sněmovny či Senátu, jejich výborů, podvýborů či komisí včetně vyšetřovacích komisí anebo na společné schůzi Poslanecké sněmovny a Senátu či těchto orgánů a 3. tento projev učiněný při jednání komory či jejich orgánů nesmí směřovat výhradně navenek, tj. musí směřovat vůči dalším účastníkům parlamentní debaty v širším slova smyslu, kterými jsou poslanci, senátoři a jiné osoby, které mají právo se jednání komory či jejich orgánů účastnit (například prezident republiky či externí expert, jenž je členem komise komory Parlamentu).“ Z uvedeného je zřejmé, že i pokud by projev v Poslanecké sněmovně nebyl chráněn před občanskoprávními postihy, je nutné takovému projevu poskytnou větší ochranu než samotnému politickému projevu, který již sám o sobě požívá velmi silné ochrany. Zde je primárně chráněna svobodná debata v Parlamentu jako taková, kdy i podle Ústavního soudu je parlamentní svoboda projevu zcela zásadní. Není pak podstatné, jestli debatu ve sněmovně přenášela televize. I k tomuto se vyjádřil Ústavní soud ve svém nálezu I. ÚS 3018/14, byť s ohledem na předmět ústavní stížnosti jen ve vztahu k otázce trestněprávní a správněprávní indemnity, když uvedl, že pro poskytnutí zvýšené ochrany projevu učiněnému na jednání komory Parlamentu nemá vliv, pokud je tento projev vysílán televizí. I v takovém případě je projev na plénu určen účastníkům parlamentní debaty. Žalovaný k tomu ještě doplňuje, že stejně tak, jako byly přenášeny výroky žalovaného, byla přenášena i reakce žalobce.

36. Žalovaný upozornil, že soud I. stupně na jednu stranu v rozsudku uvádí, že respektuje nejvyšší možnou míru svobody projevu na půdě Poslanecké sněmovny, na druhou stranu však konstatuje, že je nanejvýš žádoucí, aby na půdě Parlamentu zaznívaly pouze ověřené a pravdivé informace, a že ústavní činitelé jsou povinni maximálně dbát na to, aby se jejich výroky opíraly o pravdivý

základ a nemátly veřejnost, jakož i to, že poslanci se nemají vzájemně napadat, urážet apod. na půdě zákonodárského sboru. Tyto závěry jsou v přímém rozporu. Podle žalovaného tak v situaci, kdy je v rámci debaty v Poslanecké sněmovně v reakci na provokativní výstup politického oponenta poukázáno na jeho politické kauzy, které se s ním táhnou celou jeho politickou kariérou, a to v emotivním výstupu, po více jak dvanáctihodinovém jednání, se jedná právě o takovou situaci, kdy by soudy měly být maximálně zdrženlivé při zasahování do takové debaty. Jiná situace by mohla být, kdyby byla projevem v Poslanecké sněmovně dotčena jiná osoba než přítomný poslanec, tj. osoba, která se nenechala zvolit do Poslanecké sněmovny, nemohla bezprostředně reagovat na takový projev, ani si nemohla zvolit cestu nápravy formou disciplinárního řízení, případně ani nemá možnost reagovat na takové výroky v médiích. Tomu tak však není v případě žalobce, který si dobrovolně zvolil účast v Poslanecké sněmovně, sám se ostatně nezdráhá volit ostré výrazy na adresu svých politických protivníků (V řízení bylo zjištěno, že žalobce ve vztahu k žalovanému užívá například výrazy: „svině B■■■■“, „arogantní kretén“, „zloděj a tunelář“, „podlý a zbabělý alibista“, „mafján“ apod., a to i v psaném projevu, s nímž je podle judikatury spojena menší míra tolerance než v případě projevu ústního, u kterého lze předpokládat bezprostřednost a možnou impulzivnost. Žalovaný k tomuto označuje k důkazu další příspěvky žalobce na sociální síti Twitter ze dnů 7. 10. 2020 a 1. 11. 2020, které jsou datovány až po vynesení rozsudku soudu I. stupně, a v nichž žalobce nazývá žalovaného zločincem a gaunerem.), mohl bezprostředně reagovat na napadené výroky, a částečně tak učinil, mohl dát podnět k disciplinárnímu řízení mandátovému a imunitnímu výboru, případně mohl veřejně reagovat i jinak. S ohledem na okolnosti, za kterých výroky zazněly, je žalovaný přesvědčen, že případná tvrzená újma žalobce mohla být odčiněna jinak, čili zde není s ohledem na subsidiaritu mocenského zásahu státu takový zásah do svobody projevu namístě. Zejména je nutné přihlídnout k tomu, že k projevu došlo na plénu Poslanecké sněmovny (k tomu např. shora uvedený závěr Ústavního soudu, že parlamentní svoboda projevu je natolik zásadní, že požívá vyšší ochrany, než je standard poskytovaný čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy). Je namístě i maximální soudní zdrženlivost, a to s ohledem na dělbu moci a na zachování svobodné diskuse v nejdůležitějším fóru v zemi.

37. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v odvoláním napadené části změnil tak, že se žaloba zamítá.
38. Žalobce se k odvolání žalovaného nevyjádřil.
39. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno proti nepravomocnému rozhodnutí okresního soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a že jde o rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 a contr. o.s.ř.), přezkoumal rozhodnutí soudu I. stupně v rozsahu uvedeném v ust. § 212, věta první o.s.ř., jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212a odst. 1, 5 o.s.ř.), a dospěl k závěru, že nemá jinou možnost než napadený rozsudek zrušit, neboť řízení je zatíženo vadami v takovém rozsahu a takového charakteru, že je nelze v odvolacím řízení reparovat, přičemž se jedná o vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.
40. Především je třeba přisvědčit odvolateli, že odůvodnění rozsudku soudu I. stupně v části týkající se věcné pasivní legitimace žalovaného je rozporné, zmatené a nesrozumitelné. Soud I. stupně zde (stejně jako v celém svém rozsudku) sice cituje správná teoretická východiska, nicméně je zcela nepřiléhavě aplikuje. V závěru, že žalovaný je v tomto sporu věcně pasivně legitimován, který opírá o vybočení (tzv. exces), nerozlišuje vybočení z mezí jednání za jiného, které je rozhodné pro posouzení, komu jsou posuzované výroky přiřitatelné, a vybočení z mezí dovoleného projevu, které je rozhodné pro posouzení, zda autor výroků jimi porušil svou právní povinnost a nese tak za ně občanskoprávní odpovědnost, či zda jsou případně chráněny některou z licencí a jsou tak výroky dovolenými. Soud I. stupně se nevypořádal ani s námitkami žalovaného poukazujícími na to, že sám žalobce v žalobě na několika místech akcentuje, že žalovaný sporné výroky pronesl při jednání schůze Poslanecké sněmovny jako ■■■■■ v rámci projednávání žádosti o vyslovení důvěry vládě. Rozporuplnost závěru soudu I. stupně o existenci věcné pasivní

legitimace žalovaného jako občana Ing. A. B. shledává odvolací soud i v tom, že na dalších místech odůvodnění rozsudku zdůrazňuje postavení žalovaného jako a právě o ně opírá svůj závěr o jeho odpovědnosti za posuzované výroky: „... výroky byly proneseny na půdě parlamentu při jednání o důvěře vlády ...“ (odst. 7., bod I. 2/), „... od m. lze požadovat vyšší míru sebekontroly a sebeovládání ...“ (odst. 7., bod I. 3/), „... s obledem na postavení žalovaného a jeho inteligenci lze po žalovaném požadovat umírněnější a důstojnější reakci...“ (odst. 7., bod I. 6/), „... kritika z ústa vyvolává u veřejnosti dojem jednoznačného a pravdivého tvrzení a je tedy způsobila velmi citelně zasáhnout osobnostní právo žalobce.“ (odst. 7., bod II.), „Kritiku z řad veřejnosti a médií žalobce řadu let snáší. Kritiku ze strany ústavního činitele, pronesenou veřejně na půdě parlamentu však již tolerovat nelze.“ (odst. 7., bod III.). Pro tyto argumentační rozpory a nesrozumitelnost nemohl odvolací soud správnost závěru soudu I. stupně o věcné pasivní legitimaci žalovaného přezkoumat.

41. Dalšího pochybení se soud I. stupně dopustil, pokud posuzované výroky vyhodnotil jako skutková tvrzení, tedy sdělení faktů zjistitelných pomocí dokazování, jejichž pravdivost lze ověřit. Přitom při posuzování jejich pravdivosti na jedné straně uzavřel, že „Pravdivost těchto výroků se žalovanému nepodařilo prokázat ...“ (odst. 7., bod I. 2/), aby zároveň uvedl, že „Občanskoprávní soud není orgánem, který by měl pravdivost či nepravdivost výroků žalovaného jednoznačně konstatovat. K takovému jednoznačnému závěru jsou kompetentní jiné státní orgány, do jejichž pravomoci nemůže zdejší soud zasahovat.“ (odst. 10). Tyto závěry se vzájemně se vylučují. Nadto soud I. stupně sporné výroky podrobil testu proporcionality na základě kritérií vyprecizovaných Ústavním soudem ČR za účelem hodnocení přiměřenosti hodnotových soudů, nikoliv skutkových tvrzení. Tvrzená difamační fakta (tj. skutková tvrzení), kromě toho, že je třeba je podrobit testu pravdy, je přitom třeba posuzovat komplexně pod zorným úhlem mnoha hledisek, která lze vyjádřit v následujících bodech představující tzv. test difamačních tvrzení, který vzešel z debat o ochraně osobnostních práv v rámci platformy Benátské komise při Radě Evropy: 1) Závažnost obvinění. Čím závažnější obvinění je, tím více byla veřejnost dezinformována a difamovaná osoba poškozena, pokud tvrzení není pravdivé. 2) Povaha informace a uvážení, do jaké míry je předmětný problém záležitostí veřejného zájmu. 3) Zdroj informace. Někteří šířitelé informace nemají přímou znalost o události. Někteří mají vlastní důvody rozmělnit informaci anebo jsou placeni za své příběhy. 4) Vynaložené úsilí a konkrétní kroky k ověření pravdivosti informace. 5) Status informace. Obvinění již může být předmětem vyšetřování, které vyžaduje ohledy. 6) Naléhavost záležitosti. Zprávy jsou často komoditou podléhající rychlé zkáze. 7) Zda byl žádán komentář od stěžovatele (žalobce). Ten může mít informace, kterými jiní nedisponují nebo které nesdělili. Oslovení stěžovatele (žalobce) nemusí být vždy nutné. 8) Zda médií šířené sdělení obsahovalo podstatu události viděné očima stěžovatele (žalobce). 9) Tón sdělení šířeného médiem. Původce mediálně šířené informace může iniciovat diskusi nebo vyšetřování. Nemusí prezentovat obvinění jako sdělování faktu. 10) Okolnosti zveřejnění včetně jeho načasování.

42. Posuzované výroky však skutkovými tvrzeními nejsou. Žalovaný jimi v žádném případě poslancům nesdělil fakta, že žalobce spáchal trestný čin vraždy tím, že někoho prostřednictvím padáků zabil, že ho například padáky uskrtil, udusil nebo „umlátit“, ani trestný čin krádeže, loupeže či zpronevěry k újmě Ministerstva obrany. Proto nebylo možno pravdivost těchto výroků prokazovat. Je zcela zřejmé, že předmětnými výroky žalovaný ve zkrácené formě poukázal na veřejně známé kauzy žalobce z 90. let minulého století, které jsou více než čtvrt století opakovaně zmiňovány nejen poslanci v Poslanecké sněmovně, ale i médiem. Že šlo o poukaz na známé kauzy žalobce, si musel být vědom i soud I. stupně, když v odůvodnění rozsudku uvedl: „Výroky žalovaného znovu upoutaly pozornost veřejnosti ke kauze padáků a mrtvého parašutisty a žalobce je na základě těchto výroků po mnoha letech opět vystavován jakémusi lidovému soudu.“ (odst. 7., bod II.). Nejde ovšem ani o hodnotící soudy, ale o tzv. výroky hybridní, které v sobě kombinují skutkový a hodnotící prvek. U nich je třeba zkoumat, zda mají skutkový základ. V přezkoumávaném případě jde navíc o výroky použité v projevu politickém, u něhož nemusí být skutkový základ úplně přesný, podstatné je, aby byl

alespoň v nějaké, přinejmenším náznakové, podobě přítomen, přičemž může stačit i skutečnost vyvolávající pochybnosti, aby bylo možné mluvit o jisté míře reálného skutkového základu v politickém smyslu. Soud I. stupně se tím, zda mají posuzované výroky reálný základ ve shora uvedeném smyslu, nezabýval.

43. Soud I. stupně se měl ovšem především zabývat tím, zda posuzované výroky, s ohledem na okolnosti, za nichž byly vysloveny, vůbec byly způsobilé zasáhnout do osobnostních práv žalobce. Žalovaný na podporu své argumentace, že tomu tak nebylo, předložil soudu I. stupně řadu tvrzení (např. že šlo o výroky zaznívající v politické debatě, kterým ustálená judikatura poskytuje silnou ochranu, že byly vyprovokovány emotivním projevem žalobce, kterým byl žalovaný dotčen, že žalobce na tyto výroky reagoval, že emotivní střetnutí mezi žalobcem a žalovaným užívající expresivní výrazy jsou mezi nimi časté, tedy že se jedná o běžnou formu jejich vzájemné komunikace, že uvedené kauzy zmiňovali v Poslanecké sněmovně, mnohdy mnohem ostřejší formou, i jiní poslanci, že tyto kauzy byly dokonce použity některými politickými stranami v předvolební kampani, že sám žalobce uvedl, že má snížený práh citlivosti a že s takovými výroky počítá, apod.). Soud I. stupně se s touto obranou žalovaného vůbec nevypořádal, dokonce se jí ani nezabýval.
44. K prokázání svých tvrzení žalovaný označil 38 důkazů. Z nich soud I. stupně provedl důkaz stenoprotokoly z jednání [redacted] schůze Poslanecké sněmovny ze dne [redacted]; hodnocením výroku poslance P [redacted] K [redacted] na serveru [redacted].cz; článkem „K [redacted] se omlouvat nebudu, radši s ním půjdu do soudního sporu, říká B [redacted]“ zveřejněném dne [redacted] na serveru [redacted].cz, ovšem bez audiovizuálního záznamu obsahujícího rozhovor s žalovaným; blíže neoznačenými listinami, které měly svědčit o tom, že kauza padáky v souvislosti se žalobcem byla projednávána v parlamentu i ve veřejném prostoru poměrně dlouhodobě, dodnes nebyla vyřešena, reagovali na ni politici např. MUDr. R [redacted], pan Z [redacted], pan K [redacted] atd.; blíže nespecifikovaným obsahem příloh ze dne 7. 9. 2020; blíže nespecifikovanými novinovými články a e-mailovou komunikací na sociálních sítích, v nichž se žalobce hanlivě vyjadřuje o žalovaném; obsahem rozhovoru žalobce ze dne 25. 9. 2013, v němž žalobce mluví o sníženém práhu citlivosti a opakovaných dotazech na osud padáku LVTP 100 a komunikací na sociálních sítích, kterou žalobce prokazoval jemu způsobem újmu. Soud I. stupně v napadeném rozsudku vychází pouze z těchto důkazů: záznam z jednání Poslanecké sněmovny ze dne [redacted], článek „K [redacted] se omlouvat nebudu, radši s ním půjdu do soudního sporu, říká B [redacted]“, publikace vydaná [redacted] s názvem „[redacted]“ (důkaz touto publikací ovšem podle obsahu spisu proveden nebyl), příspěvky na sociálních sítích s negativními komentáři o žalobci, zpráva [redacted] [redacted] L [redacted] M [redacted] ze dne 20. 8. 2018 (důkaz touto zprávou podle obsahu spisu proveden nebyl), důkazy označené jako „řada článků, které se zabývaly armádními zakázkami včetně padáku“ a dopis právního zástupce žalovaného právnímu zástupci žalobce ze dne 27. 8. 2018 (důkaz tímto dopisem podle obsahu spisu proveden nebyl).
45. Z výše uvedeného se podává, že soud I. stupně provedl jen malou část důkazů, aniž vysvětlil, které z neprovedených důkazů považoval za nadbytečné, které se sporem nesouvisející a které pro rozhodnutí tohoto sporu irelevantní a z jakých důvodů. Přitom z protokolu o jednání a z napadeného rozsudku nelze vždy přesně zjistit, které důkazy byly provedeny a které nikoliv, neboť jsou mnohdy označovány hromadně a neurčitě. Je rovněž zřejmé, že soud I. stupně v rozsudku vycházel i z důkazů, které v řízení neprovedl, a na druhou stranu nehodnotil některé důkazy, které provedl.
46. Výše popsány pochybeními soud I. stupně zatížil řízení vadami, které mohou mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a která nemohou být reparovány v odvolacím řízení, neboť v tom případě by byl odvolací soud nucen provést celé prvostupňové řízení od samého počátku znovu, což však není účelem odvolacího přezkumu.

47. Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek podle ust. § 219a odst. 1 písm. a) o.s.ř. zrušil a věc vrátil podle ust. § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. soudu I. stupně k dalšímu řízení. V něm soud I. stupně bude postupovat shora naznačeným způsobem, jasně, určitě a srozumitelně odůvodní svůj závěr o věcné pasivní legitimaci žalovaného v tomto sporu, který bude mít oporu ve skutkových zjištěních, vypořádá se nejen s tvrzeními žalobce, ale též se všemi námitkami žalovaného, provede všechny relevantní důkazy, ve věci rozhodne a své rozhodnutí podrobně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodní.
48. Výrok III. rozsudku soudu I. stupně, kterým byla zamítnuta žaloba v části, jíž se žalobce domáhal, aby součástí jím požadované omluvy bylo prohlášení žalovaného, že posuzované výroky jsou nepravdivé, odvoláním napaden nebyl a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 3 o.s.ř.).
49. Ve svém novém rozhodnutí rozhodne soud I. stupně znovu také o nákladech řízení, včetně nákladů tohoto řízení odvolacího (§ 224 odst. 3 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení nelze podat dovolání (§ 238 odst. 1 písm. k/ o.s.ř.).

Praha 25. února 2021

JUDr. Hana Lojkásková, v.r.
předsedkyně senátu